

Samen op koers

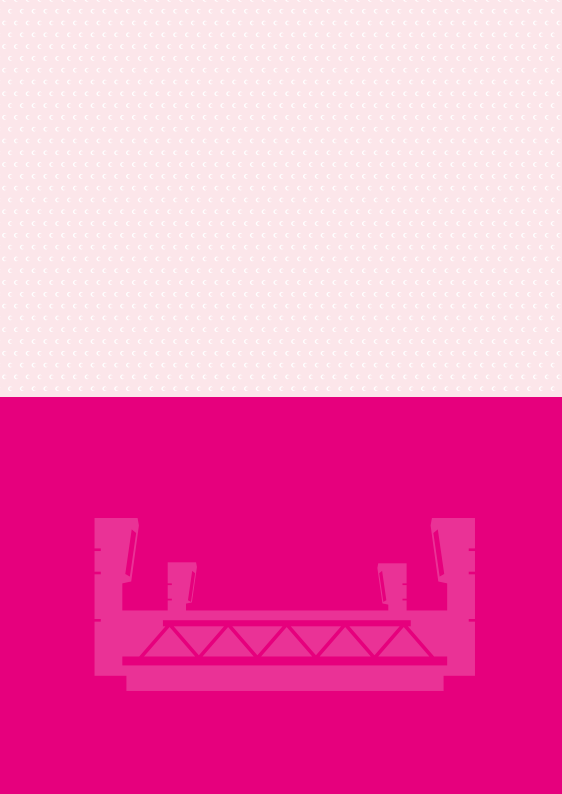
voor een gezond en veerkrachtig Krimpen

Visiedocument Gezond en Sociaal Domein 2025-2030

K
Gemeente
Krimpen
aan den IJssel

Inhoudsopgave

Voorwoord

Leeswijzer

Krimpen aan den IJssel

H1. Sociaal Domein

H2. Waar staan we nu?

H3. Maatschappelijke ontwikkelingen

3.1 Demografische ontwikkelingen

3.2 Economische ontwikkelingen

3.3 Technologische ontwikkelingen

3.4 Sociaal Culturele ontwikkelingen

3.5 Landelijke beleidsmatige ontwikkelingen

H4. Krimpense visie

H5. Anders denken en doen

H6. Thema's

6.1 Gezondheid

6.2 Bestaanszekerheid

6.3 Kansengelijkheid

6.4 Veerkracht

H7. Financieel beeld

Bijlage 1 - verdiepende informatie

Bijlage 2 - bronnen

Bijlage 3 - bronnen indicatoren

Bijlage 4 - partners

Voorwoord

Voor de derde keer presenteren wij u een stuk dat voor de komende jaren richting geeft aan hoe wij de inrichting van het sociaal domein in Krimpen aan den IJssel voor ons zien.

De eerste keer was in 2015

Vanaf dat jaar werd de gemeente verantwoordelijk voor de hulp aan jeugdigen en de ondersteuning van inwoners die vanwege een ziekte of beperking niet volwaardig aan de samenleving kunnen meedoen. Dat was een flinke uitdaging. In Krimpen aan den IJssel is die goed opgepakt. Met de inrichting van de KrimpenWijzer als centrale plek waar Krimpenaren terecht kunnen voor informatie en advies op het gebied van zorg, welzijn, opvoeden, wonen en geldzaken, en als toegang voor als er op die vlakken ondersteuning of hulp nodig is. Heette dat eerste beleidsplan 'Kracht van Krimpen', het tweede Beleidsplan Sociaal Domein, dat in 2020 verscheen, kreeg als titel: 'Kracht van Krimpen, Krachtig verder'. Voor de periode tot 2024 wilden we het ingezette beleid krachtig voortzetten. Want we deden het als Krimpen prima. Dat lieten de jaarlijkse klanttevredenheids-onderzoeken immers wel zien.

Steeds grotere uitdaging om Sociaal Domein houdbaar en betaalbaar te houden

Recente heftige gebeurtenissen als Corona en de groeiende maatschappelijke onzekerheden leidden tot méér en intensievere hulpvragen. Vooral ook bij jongeren. Ook hebben we te maken met de zogeheten dubbele vergrijzing. Mensen leven langer, en méér mensen worden ouder. Vooral in onze gemeente gaan we dat de komende jaren goed merken. Maar naast dat méér kwetsbare inwoners bij de KrimpenWijzer aanklopten voor hulp en ondersteuning, of dat naar verwachting in de toekomst gaan doen, zien we ook de tendens dat mensen steeds gemakkelijker hun problemen op het bordje van de gemeente leggen. Zonder zich af te vragen wat zij er zélf aan kunnen doen om die op te lossen. Alsof er een récht is op gemeentelijke hulp of ondersteuning, zonder dat daar iets als het nemen van een eigen verantwoordelijkheid voor je eigen leven en dat van je naaste tegenover staat. De gemeente als hangmat in plaats van als vangnet! Door deze en andere ontwikkelingen beslaat het Sociaal Domein inmiddels al ruim 40% van de gemeentebegroting. En dat zal naar verwachting alleen maar verder toenemen. Aan de andere kant is het geld dat gemeenten van het Rijk krijgen de afgelopen jaren fors minder geworden, en dat zal de aanstaande jaren nóg nijpender worden. Een financieel ravijn ontstaat.

Scherper aan de wind

Voor de komende periode is het dus vooral zaak om in het sociaal domein scherper aan de wind te zeilen, zodat de gemeentelijke zorg en ondersteuning behouden blijft voor de kwetsbare inwoners die dit écht nodig hebben en hier écht op aangewezen zijn. En dat doen we niet alleen. Maar vooral ook met alle organisaties en instanties die iets te doen hebben met het leven, wonen, werken en zorgen binnen Krimpen aan den IJssel. Samen met hen willen we op koers voor een gezond en veerkrachtig Krimpen! Zie hier het thema van deze nieuwe beleidsvisie voor de periode 2025 -2030.

Hugo van der Wal, wethouder

Leeswijzer

Voor u ligt het visiedocument Samen op koers! Voor een Gezond en Veerkrachtig Krimpen. Dit document geeft ons een kompas om mee te bewegen met de veranderingen in de samenleving. En helpt ons om op koers te blijven.

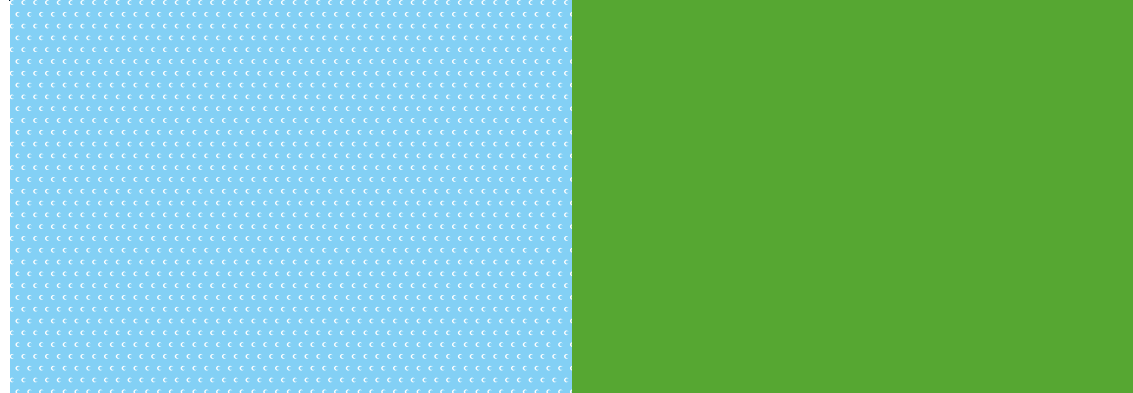
Het is de basis voor beleid en uitvoering voor de komende jaren (2025-2030). Als we 'we' zeggen in dit document dan bedoelen we de gemeente Krimpen aan den IJssel. In hoofdstuk 1 geven we aan met welke andere gemeentelijke domeinen het Sociaal Domein in verbinding staat. Vervolgens leest u in hoofdstuk 2 waar we nu staan. In hoofdstuk 3 schetsen we maatschappelijke ontwikkelingen, die van grote invloed zijn op het Sociaal Domein.

In hoofdstuk 4 verwoorden we de visie van Krimpen aan den IJssel. We willen samen met inwoners en partners de visie handen en voeten geven. In hoofdstuk 5 leest u dat er een omslag van denken en doen nodig is. We staan hier ook stil bij wat dat van KrimpenWijzer vraagt. In hoofdstuk 6 vindt u de thema's, waar we de komende tijd de focus op willen leggen. Dit zijn de thema's:

- Gezondheid;
- Bestaanszekerheid;
- Kansengelijkheid;
- Veerkracht.

We sluiten dit document af met informatie over ons financieel beeld en de gemeentelijke planning en controlcyclus.

In de bijlage staat een uitgebreidere samenvatting van de maatschappelijke ontwikkelingen met verwijzingen naar de bronnen. Daarnaast treft u daar ook een overzicht van alle maatschappelijke partners, die uitgenodigd zijn om input te leveren.

Krimpen aan den IJssel

Krimpen aan den IJssel ligt in de westpunt van de Krimpenerwaard in de Provincie Zuid-Holland. Een gebied dat al eeuwen ingeklemd ligt tussen twee rivieren, de Hollandsche IJssel en de Lek.

Op 1 januari 2024 telt Krimpen aan den IJssel 29.626 inwoners.

Het aantal is stabiel. We hebben in Krimpen wel te maken met zowel een grijze als groene druk¹.

Het aantal inwoners van 80 jaar of ouder stijgt licht.

2018	6,4 %
2023	7,1 % ²

De gemiddelde levensverwachting in Krimpen is 83 jaar.

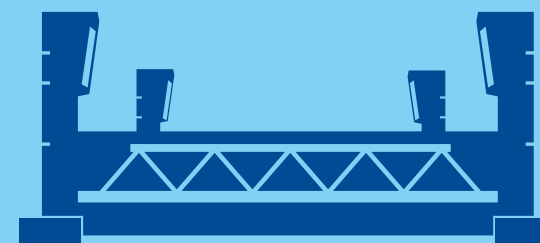
In Nederland is de levensverwachting gemiddeld 81 jaar.

Er is een stijging van het percentage eenoudergezinnen.

Krimpen: 8% in 2018, 9% in 2023.
Nederland: 7,3 % in 2018, 7,4% in 2023.

Aantal inwoners met een migratieachtergrond stijgt (westers en niet-westers).

Krimpen: 15,5% in 2018, 17,9% in 2023.
Landelijk: 23,2 % in 2018, 25,3% in 2023.

H1. Sociaal domein

In dit hoofdstuk leest u wat we onder het sociaal domein verstaan én hoe het zich verhoudt tot de andere gemeentelijke domeinen.

H1. Sociaal Domein én gezondheid in verbinding met andere domeinen

De gemeentelijke opdracht in het Sociaal Domein is grotendeels vastgelegd in vijf wetten: Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Participatiewet, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) en de Wet inburgering. Het brede welzijnswerk behoort ook tot het Sociaal Domein.

Naast de (wettelijke) taken, die van toepassing zijn in het Sociaal Domein gaat dit visiedocument ook over de taken die we uitvoeren op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg). Binnen de Wpg gaat het om taken gericht op preventie, jeugdgezondheidszorg, ouderengezondheidszorg en infectiebestrijding.

Gezondheid en het Sociaal Domein hangen nauw met elkaar samen

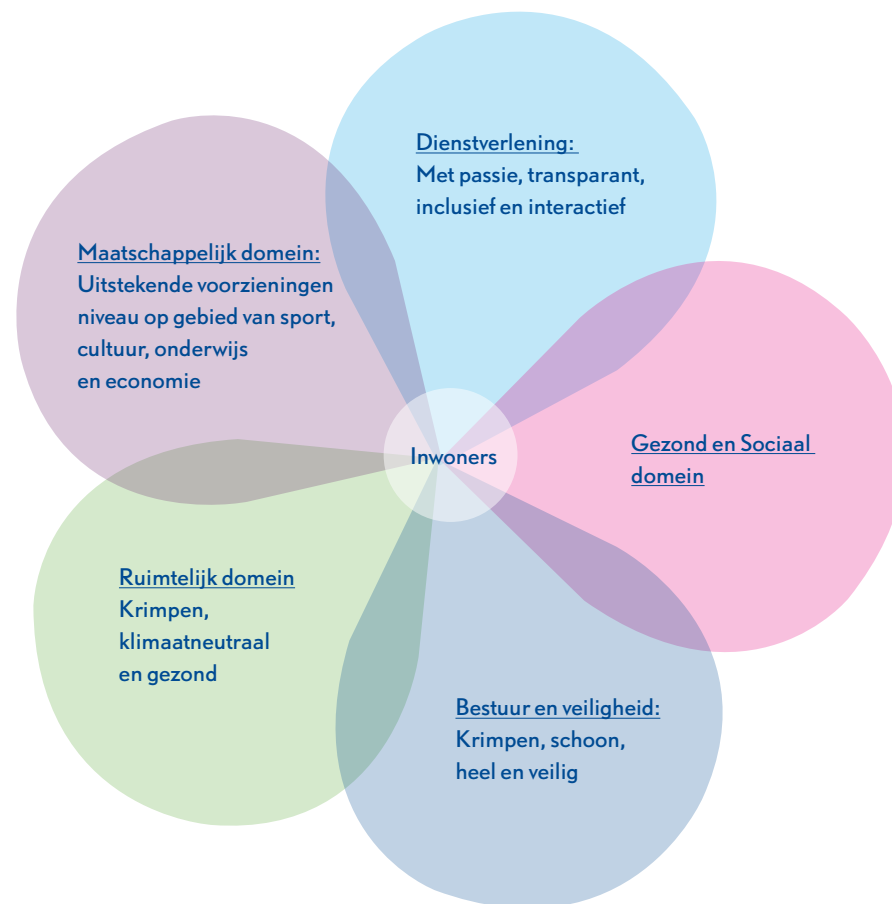
Fysieke- en mentale gezondheid en het hebben van financiële zekerheid vormen een belangrijke basis voor het ervaren van welzijn van onze inwoners. Deze beleids-terreinen hebben dezelfde uitgangspunten: regie op het eigen leven. Het gaat om meedoen in de maatschappij, gebruik maken van sociale netwerken, bijdragen aan een betekenisvol leven. We kiezen ervoor om onze visie over Sociaal Domein én Gezondheid in dit document samen vast te leggen.

We stimuleren inwoners om steun te vinden in hun eigen omgeving en eventuele problemen in hun eigen netwerk te organiseren. Vanuit het Sociaal Domein zijn we dan ook niet alleen gericht op hulpverlening. Door breed te kijken naar het Sociaal Domein richten we ons op het versterken van de eigen kracht én het versterken van de zelf- en samenredzaamheid. Hierdoor is er minder individuele hulp nodig. Het stelsel is de afgelopen jaren steeds meer onder druk komen te staan. We zien de vraag om ondersteuning en hulp toenemen. De kosten binnen het Sociaal Domein stijgen. Ook het tekort aan personeel versterkt de noodzaak om kritisch te kijken wanneer een individuele voorziening nodig is. Alleen dan kan die inwoner die daadwerkelijk professionele hulp nodig heeft, geholpen worden.

Het versterken van de eigen kracht en ook de zorg en ondersteuning voor mensen die dat nodig hebben, speelt zich grotendeels af in de lokale gemeenschap. Vertrouwen in elkaar, de overheid en instanties is daarbij van belang. Die ondersteuning bieden we samen met vele partners, zowel lokaal, regionaal en landelijk.

Sociaal Domein en andere gemeentelijke domeinen

De maatschappelijke opgaves binnen het Sociaal Domein, inclusief gezondheid, zijn zo breed en veelomvattend dat het Sociaal Domein hierdoor veel andere beleids-terreinen raakt. Aangrenzende domeinen zijn publieke gezondheidszorg, geneeskundige zorg, langdurige zorg, onderwijs, volwasseneducatie, wonen, duurzaamheid, openbare orde en veiligheid.

Met de focus op de versterking van de sociale basis en versterken van preventie is het nodig dat alle domeinen in verbinding met elkaar staan.

Maatschappelijk domein

Krimpen aan den IJssel heeft een uitstekend aanbod op het gebied van sport, cultuur, onderwijs en economie. De visie op deze voorzieningen is terug te vinden in onder andere de cultuurnota, sportnota, het speelruimtebeleid en de detailhandelvisie. Ook deze domeinen zijn van invloed op gezondheid en Sociaal Domein en andersom. Sport, cultuur en ook speelvoorzieningen kunnen we bijvoorbeeld als middel inzetten om gezonder te leven.

Ruimtelijk domein

Naast het opstellen van een visie op het Sociaal Domein stelt de gemeente ook een omgevingsvisie op. Gemeenten moeten voor 1 januari 2027 een omgevingsvisie hebben vastgesteld. In 2050 moet Krimpen aan den IJssel 'Klimaatneutraal en gezond' zijn. De huidige Duurzaamheidsagenda loopt tot en met 2024.

Veiligheid

Investeren in veiligheid is 1 van de belangrijkste opgaven die de inwoners van de overheid verwachten. Het Integraal Veiligheidsplan 2023-2027 zet in op onder andere een goede verbinding tussen preventie, zorg en veiligheid. Een sluitende aanpak rondom kwetsbare inwoners vraagt samenwerking vanuit alle domeinen. Een kwetsbare situatie kan leiden tot onveiligheid. Goede samenwerking tussen zorg en veiligheid is daarom onmisbaar! We zetten in op preventie om de jeugd weerbaar te maken tegen de verleidingen van de (ondermijnende) criminaliteit. Op grond van de Alcoholwet is het Preventie- en Handhavingsbeleid vastgesteld. Dit plan geeft aan hoe ingezet wordt op het voorkomen van (problematisch) alcoholgebruik onder jongeren en jongvolwassenen.

Dienstverlening

In Krimpen aan den IJssel komen inwoners en ondernemers op de eerste plaats. Bij onze gemeentelijke dienstverlening staan we voor iedereen klaar en hebben we een scherp oog voor de menselijke maat. We laten zien dat we als gemeente betrokken, open en transparant zijn en niemand valt buiten de boot. We organiseren onze dienstverlening zo eenvoudig en digitaal mogelijk waar het kan, maar ook persoonlijk en op locatie waar dat gewenst is. De visie komt tot uitdrukking in 4 kernwaarden:

- Met passie: we staan klaar voor de inwoners en denken met ze mee.
- Transparant: we laten zien wat we doen en komen onze afspraken na.
- Inclusief: iedereen is welkom en kan meedoen.
- Interactie: we staan in verbinding met de inwoners en ondernemers.

Brede blik

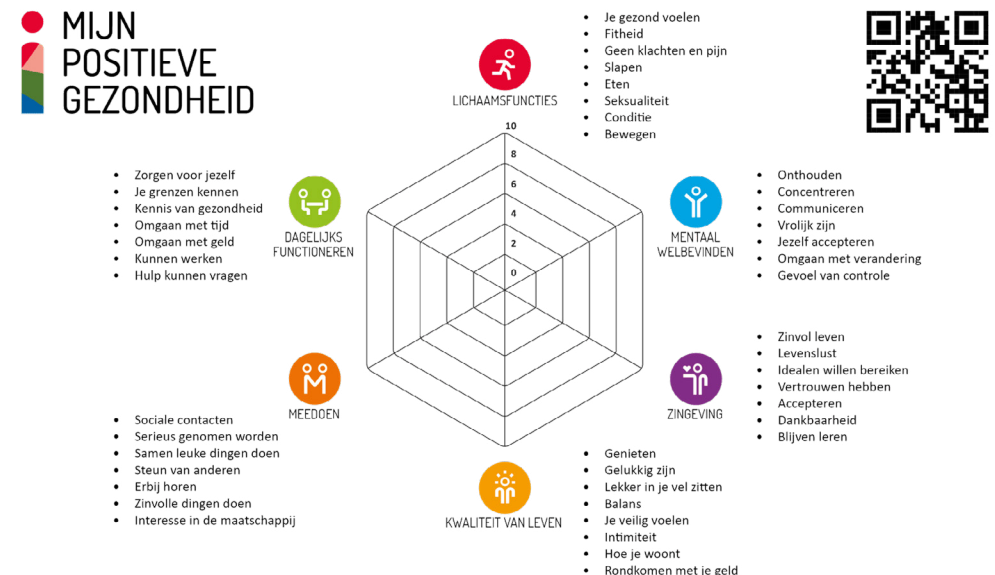
Als het gaat om leven, wonen, werken en zorgen in de eigen leefomgeving, maken onze inwoners een vanzelfsprekende koppeling tussen de verschillende domeinen. De opgaven Gezondheid, Sociaal Domein en de andere domeinen hebben bijvoorbeeld een relatie met een gezonde fysieke leefomgeving. Een gezonde omgeving met veel groen, speelterreinen, sportvoorzieningen en ontmoetingsplekken bevordert ook de sociale cohesie. Ontmoetingen stimuleren kan ook een gunstige uitwerking hebben op eenzaamheid.

Het uitgangspunt van positieve gezondheid past bij het hebben van een brede blik.

Bij positieve gezondheid gaat het om gezondheid vanuit een zestal dimensies:

- lichaamsfuncties;
- mentaal welbevinden;
- zingeving;
- kwaliteit van leven;
- meedoen;
- dagelijks functioneren.

Vanuit dit gedachtegoed kunnen we de opgaven binnen de verschillende domeinen en het Sociaal Domein met elkaar verbinden.

H2. Waar staan we nu?

In dit hoofdstuk benoemen we de focus van de afgelopen planperiode. We concluderen dat ondanks alle inspanningen er een steeds groter beroep gedaan wordt op individuele voorzieningen.

H2. Waar staan we nu? groot beroep op individuele voorzieningen

In de eerste planperiode (Beleidsplan Sociaal Domein, Kracht van Krimpen 2015-2019) lag het accent op de transitie, waaronder de netwerkorganisatie KrimpenWijzer.

Met het beleidsplan Sociaal Domein “Kracht van Krimpen, Krachtig Verder 2020-2024” hanteerden we de leidende principes, zoals Inclusie, Inwoner centraal, Samen en Betaalbaar. Onze inzet richtten we op:

1. het hebben van een goede basis;
2. het versterken van zelfredzaamheid;
3. het organiseren van ondersteuning/hulp dichtbij met de netwerkorganisatie KrimpenWijzer en Krimpens Sociaal Team.

De tweede planperiode stond de transformatie opgave meer centraal. Tegelijkertijd hadden we deze periode te maken met veel maatschappelijke ontwikkelingen die impact hadden én hebben op het Sociaal Domein.

Ondanks alle inspanningen zien we dat er een steeds groter beroep wordt gedaan op individuele voorzieningen. We hebben te maken met een dubbele vergrijzing. Mensen leven langer, en méér mensen worden ouder.

Ook de vraag naar jeugdhulp stijgt. Naast dat méér kwetsbare inwoners bij de KrimpenWijzer aankloppen voor hulp en ondersteuning zien we ook de tendens dat mensen hulp en ondersteuning zien als een recht, zonder dat daar iets als het nemen van een eigen verantwoordelijkheid voor je eigen leven en dat van je naaste tegenover staat.

De kosten in het sociaal domein zijn de afgelopen jaren gestegen. Deze kostenstijgingen drukken zwaar op de gemeentelijke begroting en vragen om maatregelen.

Het gezondheidsprofiel van Krimpen aan den IJssel geeft aan dat in vergelijking met Rijnmond, leefstijl, gezondheid en participatie gemiddeld of ongunstig zijn³.

Indicatoren, zo gaat het nu

Van de Krimpenaren heeft 79,8% geen zorg en ondersteuning. Landelijk is dit 80,5%.

<u>Clënten met Wmo⁴: 6%</u> • Ondersteuning thuis: 13 • Hulp bij het huishouden: 34 • Hulpmiddelen en diensten: 37 • Maatwerkvoorzieningen Wmo: 63 per 1000 inwoners	<u>Clënten met dagbesteding en/of begeleiding⁴</u> • Dagbesteding: 4 • Begeleiding: 10 per 1000 inwoners
<u>Jongeren met een jeugdzorgindicatie⁴: 12%⁵</u> • Jeugdhulp zonder verblijf: 12,4% • Jeugdhulp met verblijf: 1,2% • Jeugdbescherming: 1,1%	• Huishoudens met een laag inkomen: 7% (2022) • Aandeel huishoudens met bijstand: 4,4% (december 2023) • Aantal inwoners met een bijstandsuitkering: 597¹ • Aantal inwoners in de schuldhulpverlening: 59⁶

‘Het einde van de welzijnsstaat, die ontstond aan het einde van de vorige eeuw, nadert. De grenzen zijn bereikt, ook in financieel opzicht, zowel op rijksniveau als bij gemeenten. Bij het formuleren van nieuw beleid moet de eigen verantwoordelijkheid van elk individu een grotere rol spelen. De gemeente hoeft niet de eerste instantie te zijn als het gaat om hulp, om voorzieningen en dergelijke familie, burens, kennissen kunnen vaak ook die rol vervullen, waarbij dan de gemeente als sluitstuk de laatste schakel vormt. Meer onderlinge hulp e.d. schept verbinding tussen mensen en geeft solidariteit. Kortom, de gemeente kan soms een stapje terug doen. Bij de totstandkoming van de Wmo destijds, was deze gedachte het uitgangspunt.’

Adviesraad Sociaal Domein

Krimpenaren geven ondersteuning een ruim voldoende.

<u>Ondersteuning vanuit Wmo:⁷</u>	7,9	<u>Zichtbaarheid onafhankelijke cliëntondersteuner:⁸</u>	33%
<u>Ondersteuning Jeugdwet⁷</u>		<u>GR IJsselgemeenten⁸</u>	
Jeugdigen:	7,3	Klanten met een bijstandsuitkering:	7,8
Ouderen:	7,6	Klanten met schuldhulpverlening:	7,9
Zorgaanbieder - jeugdigen:	7,2		
Zorgaanbieder - ouderen:	7,6		

H3.

Maatschappelijke ontwikkelingen

We staan wereldwijd, landelijk en lokaal voor grote opgaven. In hoofdstuk 3 schetsen we maatschappelijke ontwikkelingen, die van grote invloed zijn op het Sociaal Domein. In de bijlage staat een uitgebreidere samenvatting van de maatschappelijke ontwikkelingen met verwijzingen naar de bronnen. Daarnaast treft u daar ook een overzicht van alle maatschappelijke partners, die uitgenodigd zijn om input te leveren.

H3. Maatschappelijke ontwikkelingen van invloed op sociaal domein

We staan wereldwijd, landelijk en lokaal voor grote opgaven. De samenleving is in beweging. De afgelopen jaren hebben we te maken met bedreigingen op het gebied van gezondheid (de coronapandemie), veiligheid (Oorlog Oekraïne - Rusland en de opvangopgave) en koopkracht (energiecrisis, inflatie). Ook merken we de effecten van een krappe arbeidsmarkt. Het is voortdurend de vraag hoe we ons als gemeente verhouden tot de ontwikkelingen in de samenleving. Hieronder schetsen we diverse maatschappelijke ontwikkelingen, die van grote invloed zijn op het Sociaal Domein. En we geven aan wat het voor Krimpen betekent, of kan gaan betekenen. In de bijlage bij dit document zijn de ontwikkelingen wat uitgebreider beschreven.

3.1 Demografische ontwikkelingen

De culturele diversiteit neemt toe in Krimpen aan den IJssel. Krimpen aan den IJssel kent zowel een groene als een grijze druk. Verder verwachten we dat de vergrijzing van de bevolking piekt in de komende 10 tot 15 jaar. Dit resulteert in een blijvend 'oudere' samenleving naar 2050. De grijze druk neemt daarom alleen maar toe.

3.2 Economische ontwikkelingen

De vraag naar inkomensondersteuning en re-integratie hangt samen met de economie. De krapte op de arbeidsmarkt raakt ook het Sociaal Domein fors. De gemeente Krimpen aan den IJssel staat voor verschillende uitdagingen en ontwikkelingen op het gebied van inkomensondersteuning. Deze inkomensondersteuning is niet alleen afhankelijk van economische ontwikkelingen. Ook de instroom van voormalig Wsw- en Wajong, evenals statushouders, vormt een uitdaging om hen succesvol te laten integreren in de reguliere arbeidsmarkt en passende ondersteuning te bieden. Daarnaast speelt dat we in het Sociaal Domein zelf en ook in de gemeentelijke organisatie te maken hebben met de arbeidsmarktkrapte.

3.3 Technologische ontwikkelingen

De technologische ontwikkelingen kan de autonomie en zelfredzaamheid van mensen vergroten. In het Sociaal Domein is juist ook behoefte aan menselijk contact en individuele aandacht. We zien dat veel ouderen niet digitaal(vaardig) zijn. Het Seniorenplatform Krimpen vraagt hier voortdurend aandacht voor.

3.4 Sociaal Culturele ontwikkelingen

De kracht van de lokale samenleving

De verwachte 'eigen kracht' of hulp uit het eigen netwerk blijkt in de praktijk niet altijd mogelijk te zijn. Ook van partners, waar onder huisartsen, horen we dat het zelf oplossend vermogen van inwoners gemist wordt. Realisme is nodig en tegelijkertijd moeten we het uitgangspunt van eigen kracht niet volledig loslaten. Versterken van de eigen kracht, de zelfredzaamheid en de samenredzaamheid blijft hard nodig. Mensen die meer grip op hun leven hebben, zijn vaker positief gestemd. Inwoner(s) en de lokale samenleving kunnen een belangrijke bijdrage leveren in het ondersteunen van anderen. Partners en gemeente kunnen dit stimuleren.

In de Krimpense buurten en wijken leven de meeste mensen prettig samen op een manier die bij hen past. Voor deze inwoners is de buurt een solide basis voor een waardevol leven. Maar er zijn ook delen, buurten, van Krimpen aan den IJssel waar die positieve basis er niet (meer) is. Belemmeringen staan het prettig samenleven in de weg. Daarbij kan het gaan over armoede, gezondheidsproblemen, belemmeringen op het gebied van taal of cultuur en meestal zien we een combinatie. Uit het onderzoek, uitgevoerd door CircusVis⁹, blijkt dat als in een buurt veel mensen minder zelfredzaam zijn, ook de samenredzaamheid lager is. Er is dan een vergroot risico op sociale leefbaarheidsproblemen. Het versterken van de buurten en wijken is nodig.

Opvoeden en opgroeien

Ouders zijn verantwoordelijk voor het gezond en veilig opgroeien van hun kinderen. Het Burgerlijk Wetboek beschrijft de plicht van ouders om voor hun kinderen te zorgen en hen op te voeden. Deze plicht omvat de zorg voor de geestelijke en lichamelijke gezondheid en veiligheid van het kind en het bevorderen van de ontwikkeling van zijn persoonlijkheid. Dit is op zich geen nieuwe ontwikkeling maar vraagt wel meer dan tot nu toe, de aandacht.

Het beroep op jeugdzorg is enorm gegroeid. We zien dat de jeugdzorg pakweg iedere 10 jaar wordt hervormd, terwijl de problemen in de jeugdzorg vrijwel hetzelfde gebleven zijn. Ook in Krimpen zien we dat een groot beroep wordt gedaan op jeugdhulp. We zien dat de prestatiedruk en de druk om gelukkig te willen zijn, groeit. Er is sprake van een sterke individualisering van de opvoeding en een zware eigen verantwoordelijkheid

van inwoners in allerlei te maken keuzes. Ondersteuning bij het opvoeden van kinderen is niet vanzelfsprekend. Als gemeente hebben we niet alleen een taak wat betreft de inzet van jeugdhulp, maar juist ook in het ondersteunen van opvoeders bij het opvoeden en opgroeien van de kinderen.

We delen de mening van onder andere de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving (RVS) dat kinderen¹⁰ een hoopvol toekomstperspectief nodig hebben. De RVS stelt dat in het algemene beleid de belangen van kinderen onvoldoende worden meegewogen. Als het lukt om het alledaagse leven van gezinnen te versterken, dan kan dat voorkómen dat kinderen in de knel komen te zitten en zelf problemen ontwikkelen. Als we willen dat meer kinderen gezond en veilig opgroeien, moeten we meer én expliciet oog hebben voor de belangen van kinderen. Dat is geen zaak van professionals in het jeugddomein alleen.

We willen het alcohol- en drugsgebruik, en ook roken en vaperen onder jongeren verminderen (zie ook het Preventie- en handhavingsbeleid 2023-2027). We hebben integrale aanpak nodig. De aanpak 'Opgroeien in een kansrijke omgeving' kan een dergelijke aanpak zijn. In deze aanpak, gebaseerd is op het IJslandse model, spelen ouders én een alternatieve georganiseerde vrijetijdsbesteding een centrale rol. Een aantal kenmerken van de interventie is sterk en kan wetenschappelijk worden onderbouwd. Deze aanpak is erop gericht dat alle jongeren in Nederland opgroeien in een kansrijke omgeving, waar aandacht is voor welbevinden en het voorkomen van middelengebruik.

Onderwijs

De huidige wet- en regelgeving biedt onvoldoende duidelijkheid of ondersteuning mogelijk is vanuit passend onderwijs of dat jeugdhulp mogelijk is of een mix van beiden. Met het onderwijs moeten samenwerkingsafspraken gemaakt worden over de inzet van ondersteuning dan wel jeugdhulp. Door de inzet van jeugdmaatschappelijk werk op school willen we én kinderen, ouders én school meer in hun kracht zetten.

Kinderen met dezelfde talenten hebben recht op gelijke kansen. Ieder kind moet zich volledig kunnen ontwikkelen. Zijn of haar achtergrond, het opleidingsniveau van ouders of hun financiële situatie mogen geen invloed hebben op de schoolprestaties van een kind. Het tegengaan van kansenongelijkheid is een opdracht voor iedereen, met een grote rol voor het onderwijs en kinderopvang. Het verbinden van de 3 leefwerelden – school/kinderopvang, thuis, omgeving – is heel belangrijk in de aanpak van gelijke kansen.

“Kinderen met dezelfde talenten hebben recht op gelijke kansen.”

Bestaanszekerheid

Literatuuronderzoek toont aan dat bestaansonzekerheid in hardnekkigheid toeneemt. Bestaansonzekerheid is bovendien een complex vraagstuk. Het manifesteert zich op verschillende leefgebieden van burgers. De impact in het ene leefgebied versterkt in een aantal gevallen de effecten op andere leefgebieden en vergroot daardoor de kwetsbaarheid van inwoners. Zo betekent een slechtere gezondheid of laaggeletterdheid minder kansen op de arbeidsmarkt. Werkloos zijn heeft weer een negatieve invloed op de gezondheid. De afgelopen jaren zijn inwoners met ongekende compensatiemaatregelen geholpen om te kunnen overleven. De houdbaarheid van deze crisisaanpak is zowel financieel als in de uitvoering beperkt. Het vraagt om fundamentele en uitvoerbare keuzes.

Eenzaamheid

Iedereen kan zich op een punt in het leven eenzaam voelen. Dat is normaal en hoort bij het leven. Maar langdurige eenzaamheid kan leiden tot fysieke en psychische klachten (bijvoorbeeld hart- en vaatziekten, depressies of vroegtijdige dementie). Ook weten we dat eenzaamheid samenhangt met voortijdig overlijden. Eenzaamheid bestaat niet alleen bij ouderen, maar komt voor onder alle leeftijdsgroepen. De toename in gevoelens van eenzaamheid is onder andere te verklaren door de dubbele vergrijzing, toename van eenzaamheid onder jongvolwassenen en de (nasleep van de) coronaperiode.

Basisvaardigheden

Door onvoldoende basisvaardigheden op het gebied van taal, rekenen en digitale vaardigheden kunnen inwoners tegen allerlei problemen aanlopen in hun leven. Achterstanden leiden tot uitsluiting.

Gezondheidsvaardigheden

Gezondheidsvaardigheden hebben mensen nodig om gezond te leven en om goed voor zichzelf te kunnen zorgen als ze ziek worden. En ook om hun weg te vinden binnen de gezondheidszorg. Van inwoners en van patiënten verwachten we steeds meer dat zij een actieve rol op zich nemen in de zorg voor hun eigen gezondheid en ziekte en die van hun naasten. Niet iedereen is daar even goed toe in staat. Huisartsen in Krimpen merken dat ook in hun praktijk. Sommige mensen ontbreekt het aan de juiste kennis en informatie én aan de vaardigheden om die informatie te verkrijgen. Het is voor hen vaak moeilijk om deze informatie te begrijpen en toe te passen in hun eigen situatie. Uit de Cijfers gezondheidsvaardigheden 2021 blijkt dat van de bevolking van 18 jaar en ouder een kwart niet voldoende gezondheidsvaardig is. Het ontbreken van gezondheidsvaardigheden kan negatieve gevolgen hebben voor de gezondheid.

Men kan bijvoorbeeld minder goed omgaan met ziekte. Vaker fouten maken met het innemen van geneesmiddelen. Ook kan men meer moeite hebben om de informatie van de zorgverlener te begrijpen.

(Vitale) ouderen

Het Sociaal Cultureel Plan Bureau adviseert om bij het maken van beleid te kijken naar levensfasen van mensen. Er zijn ouderen die beperkt worden door problemen op het gebied van bijvoorbeeld gezondheid, weinig of geen sociale contacten of een gebrek aan activiteiten. Daarnaast zien we ook een grote groep vitale, ondernemende ouderen, die volop meedoen in de samenleving. Beleid moet niet alleen gaan over de toenemende (mantel)zorgvraag en personeelstekorten, maar ook over het vergroten van de betekenisvolle rol van ouderen voor de samenleving. En hoe zij kunnen blijven meedoen en bijdragen.

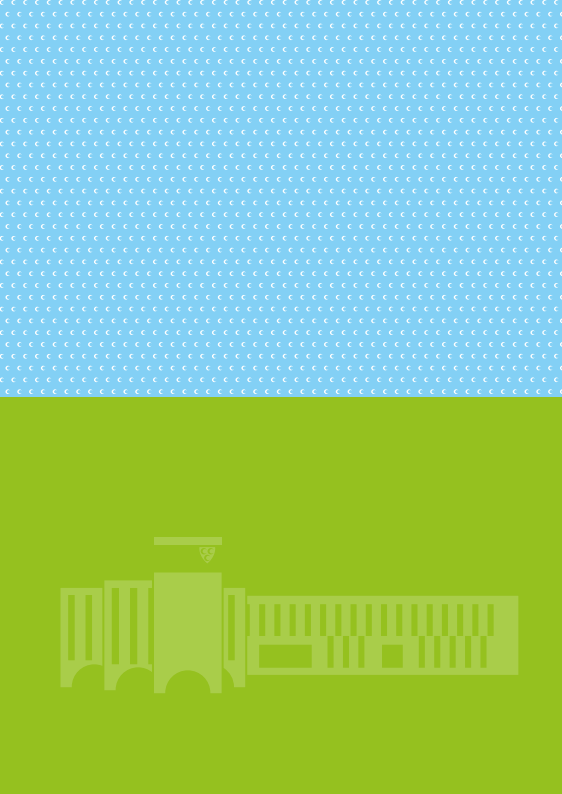
Ambitie Capelle en Krimpen Verbonden

Vanuit de coalitie Capelle en Krimpen Verbonden (CKV) hebben we de ambitie om een gezamenlijk domein verbindende aanpak te realiseren rondom ouderenzorg. Hiermee willen we kwalitatieve, persoonsgebonden/passende zorg, toekomstbestendige, duurzame en betaalbare zorg realiseren binnen de (grootstedelijke) context vanuit het positieve gezondheid gedachtengoed (BCO). CKV heeft per thema een ambitie verwoord, met daarbij beoogde resultaten en 'stepping stones'. Het doel van de routekaart is het bevorderen van het welbevinden en een gezonde leefstijl van Capellenaren en Krimpenaren. Dit doen we door het domeinoverstijgend organiseren en optimaliseren van toekomstbestendige zorg en welzijn.

1. Zelf- en samenredzaamheid
2. Thuis tenzij
3. Digitaal tenzij
4. Verwachtingen en bewustwording
5. Juiste zorg op de juiste plek
6. Randvoorwaarden

Uitgangspunten zijn:

- Positieve gezondheid
- Reablement¹¹
- Regelarm

Vertrouwen in de overheid

In de afgelopen jaren hebben kwesties als de kinderopvangtoeslagaffaire, de aanpak van de coronacrisis, de stikstof- en woningcrisis en toenemende kansenongelijkheid een flinke deuk geslagen in het vertrouwen van burgers in de overheid. Voor een gemeente is het des te belangrijker om te laten zien dat je als gemeente betrouwbaar bent. Dat betekent óók dat je zichtbaar bent voor inwoners en fysiek dichtbij bent.

3.5 Landelijke beleidsmatige ontwikkelingen

We schetsen hier onder kort landelijk beleid, waar Krimpen aan den IJssel ook mee te maken heeft.

Gezondheid

Landelijk zien we 3 grote opgaven:

1. Hoe kan de gezondheid van alle Nederlanders worden verbeterd?
2. Hoe kan de leefomgeving de gezondheid verbeteren?
3. Hoe maken we goede zorg en ondersteuning mogelijk?

Integraal Zorgakkoord (IZA)

Het doel van het Integraal Zorgakkoord (IZA) is de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Passende zorg is het uitgangspunt. Een basisprincipe van passende zorg is de Juiste Zorg op de Juiste Plek. Daarvoor is regionale samenwerking nodig. In de regio Rotterdam/Capelle/Krimpen hebben we een regioplan opgesteld. De ambitie van deze regio is: Samen borgen we de ondersteuning en zorg van morgen. We gaan voor gezonde en gelukkige inwoners, die zo veel mogelijk de regie hebben op hun eigen leven en die naar elkaar omkijken. Voor hen die het nodig hebben, borgen we toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid. Dit doen we door als regio passende ondersteuning, welzijn en zorg te organiseren. Met onze domein verbindende aanpak worden we iedere dag beter en werken onze professionals met plezier samen. Op het moment van schrijven van dit visiedocument is nog veel onduidelijk over het vervolg van IZA. Het nieuwe kabinet wil niet onverkort verder met het huidige IZA. Men wil het IZA verbreden tot een Integraal Zorg en Welzijn Akkoord (IZWA). Hierin wil het nieuwe kabinet een aantal elementen toevoegen, waaronder de verbinding medisch-sociaal domein. VWS heeft daarnaast onder meer het voornemen om het GALA (al dan niet deels) te integreren in het IZWA. Deze veranderde context noodzaakt om op een nieuwe manier te kijken naar de vraag of gemeenten (Vereniging Nederlandse Gemeenten), door willen met het IZ(W)A. De ontwikkelingen met betrekking tot IZA zullen we nauwlettend volgen en uiteraard op anticiperen.

Gezond en Actief Leven Akkoord

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) heeft als doel een gezonde generatie in 2040. Het GALA richt zich daarvoor op het investeren in preventie van zorg, in samenhang met lokale partners op het gebied van gezondheid, sport en bewegen. Uitgangspunt is het bestaan van een stevige sociale basis. Dit akkoord is onlosmakelijk verbonden met het Integraal Zorgakkoord.

Hervormingsagenda Jeugd

De Hervormingsagenda Jeugd richt zich op de beschikbaarheid, organisatie en houdbaarheid van de jeugdzorg en het jeugdhulpstelsel. De Hervormingsagenda Jeugd heeft samenhang met 3 andere landelijke trajecten:

1. traject Toekomstscenario verbetering van kind- en gezinsbescherming,
2. aanpak van de arbeidsmarktproblematiek met programma toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn en de arbeidsmarkttafel Jeugdzorg,
3. het versterken van mentaal welzijn van de jeugdigen.

Beweging naar meer inclusief onderwijs

Elk kind en iedere jongere heeft recht op onderwijs dat bij hem of haar past, of het nu gaat om leerlingen die iets extra's nodig hebben of niet. Het ministerie van Onderwijs werkt met de Verbeteraanpak Passend Onderwijs op verschillende manieren aan verbeteringen in het stelsel. Daarnaast wordt ingezet op de aanpak van verzuim en het terugdringen van het aantal thuiszittende kinderen en jongeren. Het versterken van de verbinding onderwijs en zorg. De wachtlijsten gespecialiseerd onderwijs en het plan van aanpak. En de beweging naar inclusief onderwijs. Deze maatregelen raken ook het sociaal domein.

Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen

Het Rijk streeft ernaar dat mensen met een zorgvraag langer zelfstandig wonen. Langer zelfstandig, omdat ze thuis passende zorg en ondersteuning krijgen en niet naar een instelling hoeven te verhuizen. Deze beweging, extramuralisatie genoemd, geldt voor veel groepen inwoners.

Dementievriendelijk

Krimpen aan den IJssel is al jaren een dementievriendelijke gemeente. Een gemeente dat zich actief inzet om mensen met dementie en hun mantelzorgers zo lang mogelijk mee te laten doen in de samenleving. Het is de taak van gemeenten om ervoor te zorgen dat dit - met de juiste zorg en ondersteuning - kan.

Participatiewet

Na de evaluatie van de Participatiewet door het Sociaal Cultureel Planbureau en de maatschappelijke onrust door de toeslagenaffaire, lanceerde het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het wetsvoorstel Participatiewet in Balans. Met dit wetsvoorstel zet het kabinet de eerste concrete stap om hardheden in de huidige wet weg te nemen door mensen centraal te stellen en uit te gaan van vertrouwen. Zodoende wil het kabinet de Participatiewet beter laten aansluiten op wat mensen (aan)kunnen en nodig hebben. Professionals krijgen meer ruimte om hen daarbij te helpen.

Een nieuwe Participatiewet moet bestaanszekerheid en participatiebegeleiding garanderen. Een nieuwe Participatiewet moet hoe dan ook aan 2 vereisten voldoen: garanties voor bestaanszekerheid en persoonlijke aandacht. De huidige Participatiewet is te complex en gaat onvoldoende uit van vertrouwen. Dat leidt voor inwoners te vaak tot stress en angst voor vergissingen, terugvorderingen en schulden. Er is een verbetering nodig als het gaat om inkomensondersteuning en passende ondersteuning bij participatie. Invoering van de wetswijziging wordt verwacht per 1 juli 2025.

Spreidingswet

Per 1 februari 2024 is de Spreidingswet in werking gegaan. De Wet heeft als doel om te komen tot voldoende opvangplekken en een evenwichtiger verdeling van asielopvang over provincies en gemeenten te realiseren. Er is vastgesteld hoeveel opvangplekken nodig zijn voor asielzoekers voor de komende 2 jaar. Deze opvangplekken worden (indicatief) verdeeld over de gemeenten op basis van het inwoneraantal en de sociaaleconomische score van een gemeente. Door de aantallen van de gemeenten in de provincie bij elkaar op te tellen, ontstaat de provinciale opvangopgave.

Het kabinet-Schoof heeft de Tweede Kamer op 25 oktober 2024 geïnformeerd over afspraken rondom asiel en immigratie. Op dit moment is nog niet duidelijk wat de exacte gevolgen zijn van de afspraken voor gemeenten. Zo blijft bijvoorbeeld de spreidingswet nog onverkort van kracht, zo lang deze nog niet is ingetrokken. We volgen de ontwikkelingen nauwlettend.

Wet inburgering 2021 (Wi2021)

De nieuwe Wet Inburgering trad in 2022 in werking. Alle partijen in het inburgeringsstelsel werken gezamenlijk aan een goede start en integratie van nieuwkomers in de Nederlandse samenleving. Gemeenten hebben een belangrijke rol bij de begeleiding van nieuwkomers die inburgeringsplichtig zijn. Gemeenten zijn verantwoordelijk om statushouders een sluitend inburgeringsprogrammering aan te bieden.

Wetsvoorstel Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams)

Het doel van deze wet is knelpunten weg te nemen in relatie tot gegevensuitwisseling en privacy in het sociaal domein bij de aanpak van meervoudige problematiek. Het wetsvoorstel geeft het college van burgemeester en wethouders taken op het gebied van onderzoek, planvorming en coördinatie bij meervoudige problematiek in het sociaal domein en eventueel aanpalende terreinen. Deze wettelijke taken vormen de grondslag voor de ter uitvoering van die taken noodzakelijke verwerking en uitwisseling van persoonsgegevens. Tevens geeft dit wetsvoorstel de meldpunten voor niet acute zorg bij gemeenten, een duidelijke wettelijke basis die nodig is voor het ook bij deze wet stellen van regels voor de verwerking van persoonsgegevens door deze meldpunten.

Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (WGS)

Deze wet maakt duidelijk onder welke strikte voorwaarden informatie kan worden verwerkt binnen 4 bestaande samenwerkingsverbanden op het terrein van zorg en veiligheid, in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit en in de aanpak van witwassen en crimineel vermogen. Binnen het sociaal domein gaat het om het samenwerkingsverband Zorg- en Veiligheidshuis Rotterdam Rijnmond (ZVHRR). Hier wordt samengewerkt als het gaat om complexe problemen die het straf-, zorg- en gemeentelijke domein overstijgen, bijvoorbeeld huiselijk geweld, (jeugd)criminaliteit en onbegrepen en ernstig verward gedrag.

“De sociale basis versterken, investeren in de toekomst.”

De sociale basis is van de gemeenschappen zelf, maar overheden en formele organisaties kunnen haar faciliteren en stimuleren aldus Movisie en het Verwey-Jonker Instituut. In cocreatie met acht landelijke partijen hebben zij in september 2024 een verandertheorie voor de sociale basis opgesteld. Die verandertheorie beschrijft wat formele partijen kunnen doen om de sociale basis te versterken. Centraal in de publicatie staan tien bouwstenen, onderwerpen waar gemeenten en andere formele partijen aan kunnen werken om te komen tot een sterkere sociale basis. Deze bouwstenen zijn: bestaanszekerheid, financiering, samenwerken vanuit gelijkwaardigheid, versterken eigenaarschap, zeggenschap en eigen regie, beschikbaarheid van ruimte en plekken, responsiviteit, (onder)steunen van mantelzorg, steun en ruimte voor vrijwillige inzet, versterken van inclusie en mensen vragen en uitnodigen.

H4. Krimpense visie

Nadat we kennis hebben genomen van waar we nu staan én de maatschappelijke ontwikkelingen die op gemeenten afkomen beschrijven we in hoofdstuk 4 de visie van Krimpen aan den IJssel voor de komende jaren. Samen met inwoners en partners willen we op koers voor een gezond en veerkrachtig Krimpen! Inwoners moeten grip op hun eigen leven hebben. We willen dat zorg en ondersteuning behouden blijft voor kwetsbare inwoners die dit écht nodig hebben en hier écht op aangewezen zijn.

H4. Krimpense visie

gezond en veerkrachtig Krimpen

We willen dat Krimpen aan den IJssel een veerkrachtige samenleving is. Waar inwoners aandacht hebben voor elkaar en elkaar ondersteunen als dat nodig is. Waar sociale cohesie aanwezig is door een stevige sociale basis.

We blijven daarom de sociale basis faciliteren en stimuleren.

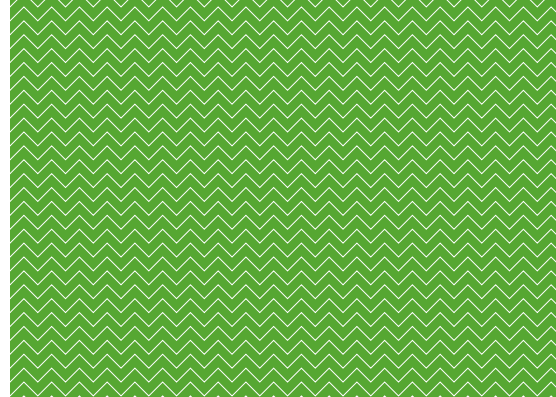
De sociale basis is er altijd, krachtig of niet. Waar mensen zijn en zich tot elkaar verhouden, is er een sociale basis. De sociale basis ontstaat vanuit de samenleving zelf. Als gemeente kunnen we haar faciliteren en stimuleren. De relatie die de overheid heeft ten aanzien van de sociale basis is niet vrijblijvend. De overheid (rijk en gemeenten) heeft verantwoordelijkheden op bestaanszekerheid, gelijke kansen, publieke gezondheid.

Bestaanszekerheid vormt de basis voor een stabiel en veilig leven. We willen dat inwoners toegang hebben tot basisbehoeften als voeding, een huis, onderwijs en een voldoende en voorspelbaar inkomen. Gezondheid is een basisvoorwaarde voor welzijn. We streven naar een integrale benadering van (positieve) gezondheid. Iedere inwoner moet gelijke kansen hebben om zich te ontwikkelen en mee te doen in de samenleving. Daarnaast willen we veerkracht stimuleren. Veerkrachtige inwoners en een veerkrachtige samenleving zijn beter in staat om met veranderingen en tegenslagen om te gaan.

We hebben daarom de focus op 4 thema's:

- gezondheid;
- bestaanszekerheid;
- kansengelijkheid;
- veerkracht¹².

Deze thema's vormen de basis voor een samenleving waarin iedereen de kans krijgt om, naar vermogen, volwaardig mee te doen.

We willen dat mensen grip op hun eigen leven hebben

Dit betekent dat zij hulpvragen en problemen zoveel mogelijk binnen de gewone, dagelijkse omgeving en routine op kunnen lossen. Waar nodig maken ze gebruik van hun eigen netwerk van familie, vrienden en buurtgenoten. Dit vraagt om het centraal stellen van de leefwereld, meer nadruk op het versterken van de eigen kracht en het vermijden van medicalisering of problematisering van normale levensuitdagingen.

We willen een stevige pedagogische basis

Een basis, waarbij de ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd. Een basis waar kinderen het recht hebben om door hun ouders te worden verzorgd en opgevoed. En waar ouders ondersteund worden bij het opvoeden van hun kinderen. De gemeente doet dit bijvoorbeeld met algemene voorzieningen, zoals jeugdgezondheidszorg, trainingen, ondersteuning door een pedagoog enzovoorts.

Om vast te stellen of jeugdhulp nodig is, kijken we naar wat het kind nodig heeft om gezond en veilig op te groeien, te groeien naar zelfstandigheid, voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te kunnen participeren. Bij de beoordeling of jeugdhulp nodig is, houden we rekening met leeftijd en ontwikkelingsniveau van het kind. We onderzoeken of de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de ouder(s) én van het sociale netwerk toereikend zijn om zelf de nodige hulp en ondersteuning te kunnen bieden. Wanneer ouders, ondanks hun inspanningen, niet in staat zijn om de zorg adequaat te bieden, dan pas zetten we jeugdhulp in. Deze hulp moet gericht zijn op het behalen van concrete resultaten binnen een redelijke termijn. Als er hulp nodig is dan moet deze zo kort mogelijk, maar zo lang als nodig geboden worden. We willen bereiken dat jongeren en hun families zo snel mogelijk weer zelfstandig kunnen functioneren.

We willen de druk op de individuele voorzieningen verminderen

Voorzieningen zijn schaars én worden steeds schaarser. We hebben te maken met krimpende budgetten én minder beschikbaar personeel. We kunnen alleen daar ondersteuning of hulp inzetten waar het het meest nodig is. Meer inwoners moeten het op eigen kracht redden. Ook daarom willen we de komende jaren verder bouwen aan een veerkrachtige samenleving. Een samenleving waar mensen zoveel als mogelijk zelf grip hebben op hun leven.

Voor mensen, die daadwerkelijk ondersteuning en/of hulp nodig hebben, organiseren we dit. Maar ook dan zetten we in op het versterken van de eigen kracht, zodat mensen weer grip op hun eigen leven krijgen. De ondersteuning stopt, zodra de inwoner zelf verder kan met het normale leven.

We realiseren ons dat de omslag naar meer zelf oplossend vermogen niet van vandaag op morgen is gerealiseerd. We nemen ook risico's als we kritischer gaan kijken of ondersteuning of hulp noodzakelijk is. Later kan bijvoorbeeld meer hulp en/of specialistische hulp nodig zijn. We kunnen niet alles voorkomen maar het is belangrijk het geheel zorgvuldig af te wegen.

We willen een betrouwbare partner zijn voor onze inwoners

We streven naar een samenleving waarin elke inwoner zich gehoord en gesteund voelt. We geloven sterk in het belang van de menselijke maat. Persoonlijke aandacht en maatwerk zijn voor ons principes die we dagelijks in de praktijk willen blijven brengen. Tegelijkertijd zijn we als gemeente gebonden aan het correct en rechtvaardig uitvoeren van wettelijke overheidstaken. Deze verantwoordelijkheid dragen we. Hierbij streven we altijd naar een balans tussen wat wettelijk moet en wat menselijk is.

We willen wendbaar zijn én koers houden

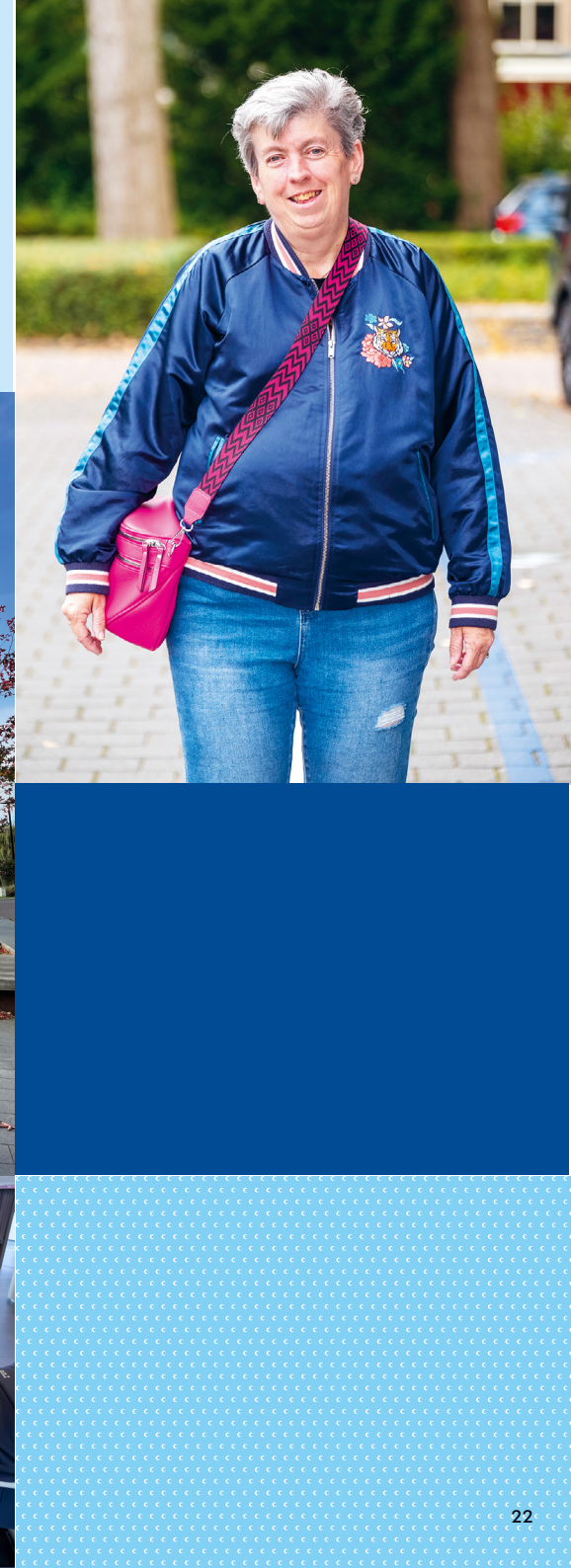
We moeten kunnen inspelen op snel en onverwacht optredende uitdagingen. We hebben oog voor uitdagingen en kansen door (technologische) ontwikkelingen. Tegelijkertijd vraagt dit alles om koersvast te blijven, zodat we voorbereid zijn op de toekomst. Voor de komende periode zien we 2 lijnen:

- **We moeten anders denken en doen**

We willen inwoners én partners aan ons verbonden houden door samen aan de slag te gaan met onze maatschappelijke opgaven. Hierbij hebben we een omslag van denken en doen nodig. Hoe krijgt én houdt een inwoner meer grip op zijn eigen leven, eventueel met ondersteuning van zijn omgeving. Individuele voorzieningen zijn schaars, maar deze moeten er wel zijn voor die inwoners die het echt nodig hebben (hoofdstuk 5).

- **We focussen op thema's, vertalen deze in beleidsnota's**

De thema's gezondheid, bestaanszekerheid, en kansengelijkheid van onze inwoners én op veerkrachtige buurten werken we nader uit. In hoofdstuk 6 lichten we dit per thema toe aan welke aspecten we als gemeente een bijdrage willen leveren.

H5. Anders denken en doen

In hoofdstuk 5 leest u dat er een omslag van denken en doen nodig is. We willen samen met partners onze gezamenlijke visie uitdragen in woord en gedrag. Dit visiedocument geeft ons een kompas om mee te bewegen met de vraagstukken in de samenleving en tegelijkertijd op koers te blijven in ons beleid. We staan hier ook stil bij wat dat van KrimpenWijzer vraagt.

H5. Anders denken en doen we doen het samen - KrimpenWijzer

Dit visiedocument geeft ons een kompas om mee te bewegen met de vraagstukken in de samenleving en tegelijkertijd op koers te blijven in ons beleid.

De toekomst van Krimpen gaat iedereen aan. Inwoners van jong tot oud, ondernemers, lokale organisaties en regionale partijen. Zoals eerder aangegeven moeten we bij de toekenning van individuele voorzieningen scherper aan de wind varen. Ondersteuning en ook hulp is een schaarsgoed. Een individuele voorziening moet zo kort mogelijk, maar zo lang als nodig geboden kunnen worden.

Dit vraagt om een goede samenwerking rondom inwoners, informele en formele partners. Samen met de maatschappelijke partners willen we onze visie uitdragen in woord en gedrag. Om de omslag te realiseren moeten we anders denken en doen. Vanuit de ervaringen uit de praktijk werken we samen verder aan een gezond en veerkrachtig Krimpen, waar inwoners zich gezien en gehoord voelen. Een samenleving waar het merendeel van de inwoners grip heeft en houdt over zijn eigen leven. We willen dat inwoners niet of zo min mogelijk afhankelijk zijn van zorg. Inwoners moeten in staat zijn zo veel mogelijk en zo lang mogelijk zaken zelf (weer) op te pakken. Een mooi voorbeeld is reablement. Dit is een manier om samen met de ouderen te werken aan herstel van leven en zelfredzaamheid. Bijvoorbeeld door anders om te gaan met beperkingen.

Verandertheorie

Onlangs heeft Movisie en Verwey-Jonker en andere landelijke organisaties¹³ een verandertheorie voor de sociale basis opgesteld. Dit kan de indruk wekken dat de sociale basis maakbaar is, maar dat is niet het geval. Deze verandertheorie geeft handvatten om de sociale basis te faciliteren en stimuleren. Het richt zich op de vraag wat formele partijen kunnen doen om bij te dragen aan het versterken van de sociale basis. De opstellers van de verandertheorie zien dit slechts als een begin. Gaandeweg zal meer kennis opgedaan worden over wat goed werkt in de (lokale) praktijk. Op basis daarvan wordt de verandertheorie de komende jaren aangescherpt. We willen verkennen of deze verandertheorie ook behulpzaam kan zijn bij het realiseren van een Gezond en Veerkrachtig Krimpen.

Het gesprek

Met inwoners, ondernemers en organisaties voeren we het gesprek over hoe zij aankijken tegen de koers. Hoe willen en kunnen zij bijdragen aan een veerkrachtige samenleving? Wat is ervoor nodig om grip op het leven te houden? We sluiten zoveel mogelijk aan bij natuurlijke momenten van ontmoeting. De gemeente gaat ook de komende periode in gesprek over de omgevingsvisie en over de keuzes die de gemeente moet maken als het gaat om het financieel huishoudboekje. Ook deze momenten benutten we om het gesprek aan te gaan. Bij de uitwerking van de thema's vinden we de inbreng van kennis en ervaringen van inwoners van essentieel belang. Waar nodig organiseren we themabijeenkomsten. We benutten ook de mogelijkheid om vragen uit te zetten via de online 'Gemeentepeiler' en via peilingen op sociale media enzovoorts. Kortom het gesprek voeren we in de breedte.

Een sterk KrimpenWijzer

Gemeenten moeten zorgdragen voor een laagdrempelige toegang tot ondersteuning die gemeenten binnen het sociaal domein verstrekken. Ook staan gemeenten aan de lat om een krachtige, goed bereikbare lokale teams te realiseren. Teams, die aanwezig zijn op plekken waar inwoners van nature komen. Teams die direct hulp bieden, als het nodig is. En waar nodig schakelen met gemeentelijke afdelingen, collectieve voorzieningen en aanvullende expertise. De teams vormen voor inwoners het vertrouwde gezicht en blijven aanspreekpunt zo lang als nodig. In onze gemeente is de KrimpenWijzer de plek waar inwoners terecht kunnen voor informatie en advies, voor ondersteuning en hulp op het gebied van zorg, welzijn, opvoeden, wonen en geldzaken. De gemeente én de maatschappelijke partners werken in de netwerkorganisatie KrimpenWijzer samen onder gemeentelijke regie.

Alle gemeenten hebben te maken met diverse landelijke afspraken die nogal wat vragen van de lokale teams. Denk bijvoorbeeld aan de Hervormingsagenda Jeugd, het Integraal Zorgakkoord (IZA), het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming, de Visie Eerstelijnszorg 2030. Dit zijn over het algemeen afspraken die de al bestaande wettelijke taken vanuit de Wmo 2015, Jeugdwet, Participatiewet en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) nader

preciseren en inkleuren. Dit alles heeft gevolgen voor het lokale team. De VNG heeft gelet op al deze ontwikkelingen een Richtinggevend kader 'Toegang, lokale teams en integrale dienstverlening' opgesteld. Voor de versterking van onze KrimpenWijzer nemen wij dit kader als uitgangspunt.

Voor het versterken van de KrimpenWijzer focussen we ons – net als in het richtinggevend kader - op de waarden:

1. dichtbij;
2. werken integraal;
3. met mandaat.

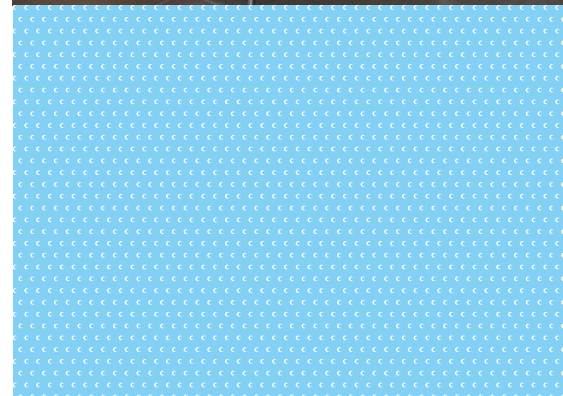
Hieronder hebben we dat nader geduid voor de KrimpenWijzer.

KrimpenWijzer staat dicht bij de inwoner

- is laagdrempelig: dichtbij, vindbaar, zichtbaar, toegankelijk benaderbaar voor inwoners;
- geeft inwoners vertrouwen en handvatten om eerst zelf aan de slag te gaan met hun vraag;
- werkt transparant, praat niet over mensen maar met mensen; gaat zorgvuldig om met privacygegevens;
- werkt aan een sterke relatie met de sociale en pedagogische basis;
- stimuleert de samenwerking rondom inwoners/gezinnen met informele en formele partners;
- vertaalt vragen naar achterliggende patronen en brengt zo systeemknelpunten aan het zicht.

KrimpenWijzer werkt integraal

- kijkt en handelt met een brede blik en maakt een brede analyse;
- heeft professionals met de 'juiste' houding, vaardigheden en (inhoudelijke) kennis;
- biedt waar mogelijk zelf (basis)hulp en is zo lang als nodig vertrouwd aanspreekpunt;
- werkt vanuit heldere organisatieafspraken die de brede samenhangende hulp ondersteunt;
- streeft naar soepelere overgangen in de levensloop;
- heeft voldoende (extra) inzet, aandacht en expertise voor inwoners met levenslange en/of levensbrede beperkingen.

KrimpenWijzer heeft mandaat

- gaat bewust om met wat passend is en wat nodig is, ook gezien de schaarste aan mensen en middelen;
- heeft oog voor en kennis van (on)veiligheid, betreft anderen en blijft zelf betrokken.

KrimpenWijzer leert en verbetert

- leert van elkaar en met elkaar en verbetert waar nodig de werkprocessen;
- begeleidt professionals om de omslag in denken en doen te maken;
- zet ervaringsdeskundigen in bij (complexe) casuïstiek.

We werken samen aan de opgaven

We willen meer dan de afgelopen jaren een manier vinden om inwoners meer grip te geven en te laten houden op hun eigen leven. Meer nadruk moet liggen op het welzijn, het versterken van de eigen kracht, als het (even) niet gaat. Medicalisering of problematisering van normale levensuitdagingen moeten meer vermeden worden. Het gaat hier om een omslag van denken en doen. Het anders denken en doen vraagt om een sterke samenwerking binnen de netwerkorganisatie KrimpenWijzer maar ook met andere maatschappelijke partners.

Samenwerken is niet gemakkelijk en vraagt meer dan afstemming alleen. We moeten met elkaar werken aan de maatschappelijke opgaven. Bij de opgaven zijn veel én veel verschillende partijen betrokken. Door deze veelheid van partijen gaat samenwerking niet altijd vanzelf. Als gemeente kunnen én willen we samenwerken faciliteren en waar nodig regie voeren. Dit visiedocument helpt ons daarbij.

Beleidsnota's

- ♦ Regiovisie Nabij en passend 2021
- ♦ Regiovisie Huiselijk geweld en kindermishandeling 2024-2027
- ♦ Onafhankelijke cliëntondersteuning, nog op te stellen
- ♦ Regionaal beleidsplan Maatschappelijke ondersteuning en Beschermd wonen 2022-2026

H6. Thema's

In hoofdstuk 6 vindt u de thema's, waar we de komende tijd de focus op willen leggen om te komen tot een gezond en veerkrachtig Krimpen aan den IJssel. Dit zijn de thema's: Gezondheid, Bestaanszekerheid, Kansengelijkheid en Veerkracht.

H6. Thema's

De komende jaren ligt de focus op bestaanszekerheid, gezondheid en kansengelijkheid van onze inwoners én op veerkrachtige buurten. Het is belangrijk de basis te versterken.

Dit document geeft de overall visie voor de op te stellen beleidsnota's binnen het Sociaal Domein.

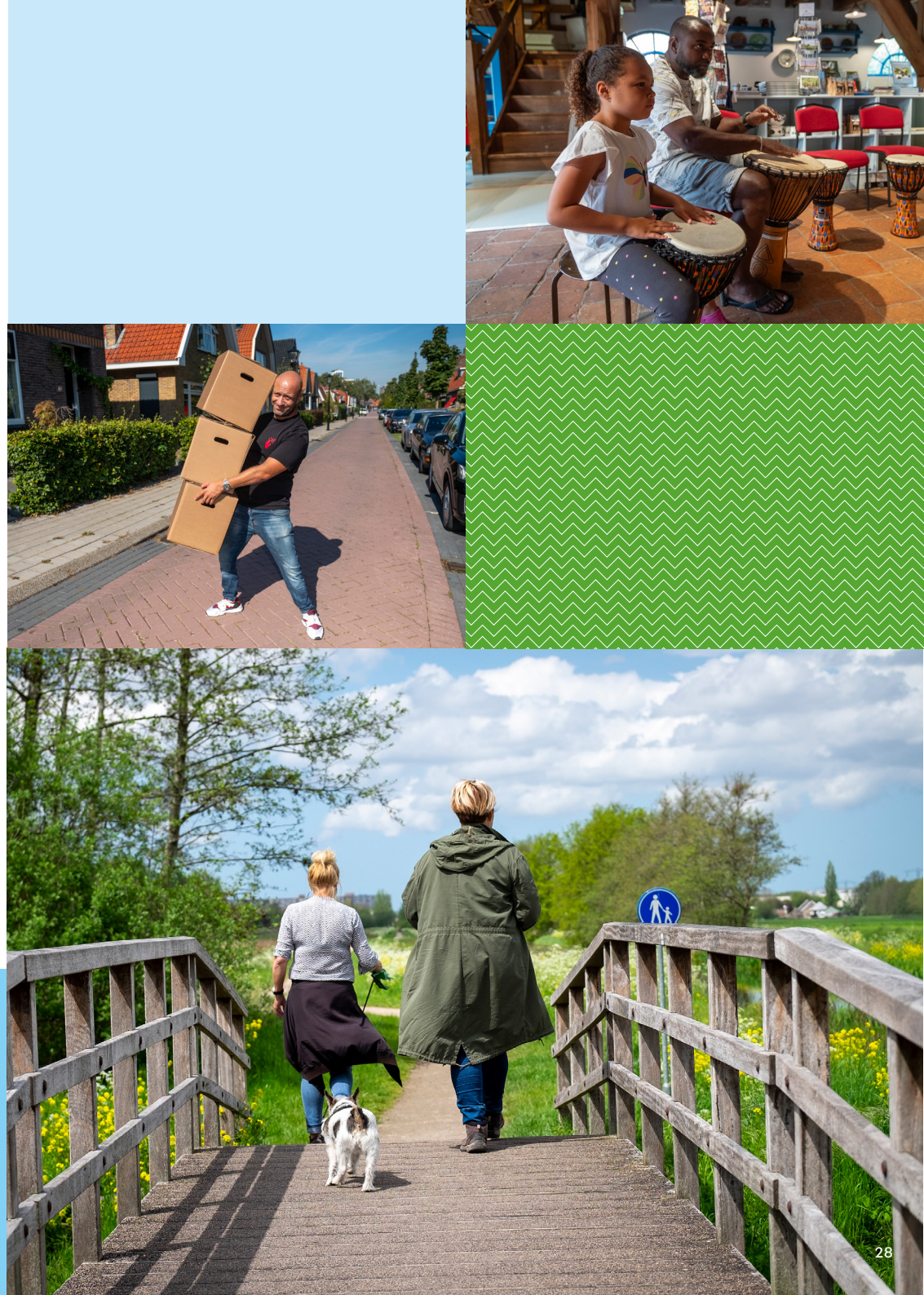
De afgelopen periode hielden we bestaand beleid tegen het licht. Met interne en externe partners hielden we bijeenkomsten om input op te halen. Dit resulteerde in dit visiedocument. Tijdens de bijeenkomsten was er een breed draagvlak om de vier thema's verder te concretiseren. Hierbij is ook onderschreven dat het wenselijk is om dit te doen in nauwe samenwerking met de ontwikkeling van de omgevingsvisie. Ook is duidelijk dat financiën ons allen uitdagen om het anders te doen.

De komende jaren gaan we per thema de doelen concretiseren. Het college stelt waar nodig beleidsnota's vast. Hierin geeft het college aan hoe ze deze doelen willen gaan bereiken en welke middelen daaraan verbonden zijn. Voor een aantal ambities geldt dat er al beleidsnota's van kracht zijn. In dit document hebben we per thema benoemd welke van deze beleidsnota's van kracht blijven.

Per thema benoemen we ook een beperkt aantal indicatoren. Deze geven aan waar we nu staan. We hebben hierbij gekeken naar het dashboard "Waarstaatjegemeente" en in het bijzonder naar de burgerpeiling. Indien er andere bronnen gebruikt zijn, vermelden we dat.

'Voorkomen is beter dan genezen, zo luidt een gezegde dat algemeen bekend is. Wij adviseren in de beleidskaders meer en concreet aandacht te geven aan preventie.'

Adviesraad Sociaal Domein - juni 2024

6.1 Gezondheid

Betekenisvol leven

De gemeente Krimpen aan den IJssel omarmt het gedachtegoed 'Positieve Gezondheid'. Dat is een benadering binnen de gezondheidszorg die niet de ziekte, maar een betekenisvol leven van mensen centraal stelt. De nadruk ligt op de veerkracht, eigen regie en het aanpassingsvermogen van de mens en niet op de beperkingen of ziekte zelf.

1. We stimuleren een gezonde leefstijl

Een gezonde gemeente is een gemeente waar mensen gezond kunnen leven. Denk daarbij aan een leefomgeving die uitnodigt tot bewegen, gezonde sportkantines en rookvrije zones. We voeren campagnes, bijvoorbeeld over het stoppen met roken/vapen en stoppen met het drinken van alcohol. We werken aan het opzetten van een ketenaanpak terugdringen overgewicht in de vorm van een Gezonde Leefstijl Interventie, voor volwassenen en kinderen. We stimuleren sport en bewegen¹⁴.

2. We dragen bij aan mentale veerkracht

Mentale veerkracht zorgt ervoor dat we kunnen omgaan met tegenslagen in het leven en voorkomt dat problemen groter worden. We maken het mogelijk dat mensen elkaar ontmoeten en kunnen steunen. Samen met maatschappelijke partners zetten we preventief in op het versterken van het mentaal welbevinden van jongeren. Zo helpt sport en bewegen bijvoorbeeld bij het versterken van de mentale veerkracht.

3. We zetten in op gezondheid voor iedereen

Gezondheidsvaardigheden hebben mensen nodig om gezond te leven en om goed voor zichzelf te kunnen zorgen als ze ziek worden. Informatie moet zo toegankelijk mogelijk beschikbaar zijn. De jeugdgezondheidszorg informeert en monitort kinderen en hun ouders. We zetten in op een hogere vaccinatiegraad bij kinderen om alle inwoners zo goed mogelijk te beschermen tegen gevaarlijke infectieziekten. We bieden volwassenen valpreventie aan om ziektelast door vallen te voorkomen. Het helpt mensen mee te (blijven) doen in Krimpen. We hebben hierbij ook oog voor de fysieke leefomgeving. We willen dat het sport- en beweegaanbod in 2027 optimaal bijdraagt aan de gezondheid en het welzijn van onze inwoners.

4. Krimpenaren hebben zinvolle en waardevolle ontmoetingen

Het gevoel 'erbij' te horen en ertoe te doen, geldt voor iedere inwoner omdat het een basisbehoefte is. Er is meer bewustwording nodig en we werken aan (lokale) initiatieven voor ontmoeting.

5. We willen een 'mantelzorgvriendelijke' samenleving zijn

Mantelzorg is onbetaalde en vaak langdurige zorg voor zieke familieleden of vrienden. Mantelzorgers leveren een belangrijke bijdrage in de zorg aan hun naasten. Er is aandacht voor de overbelaste mantelzorger. We zetten in op 3 actielijnen:

1. bewustwording;
2. ondersteuning;
3. maatwerk voor mantelzorger.

Krimpenaren geven gemiddeld hun gezondheid een 7,68 (schaal 1-10)¹⁵

<u>Aantal inwoners voldoet aan de beweegrichtlijn (2022)</u> Krimpen: 36,7% Nederland: 47,5%	<u>Aantal inwoners verleent mantelzorg</u> Krimpen: 15,1 % Nederland: 13,4%	<u>Ziekenhuisopname na val 65+</u> Krimpen: 142 Nederland: 135 per 1000 inwoners in 2022
<u>Aantal inwoners met overgewicht in 2022</u> Krimpen: 54,1% Nederland: 50,0%	<u>Aantal inwoners dat zich enigszins tot (zeer) sterk eenzaam voelt</u> Krimpen: 47,6% Nederland: 48,6%	<u>Vaccinatiegraad jeugd:</u> ¹⁶ 75,3%

Beleidsnota's

- Sport- en beweegnota 2024-2027
- Mantelzorgbeleid, nog op te stellen
- Woonzorgvisie en -analyse
- Gezondheid/Preventie, nog op te stellen
- Duurzaamheidsagenda 2025-2028

6.2 Bestaanszekerheid

Randvoorwaarde voor welzijn

Inkomenszekerheid is vooral een verantwoordelijkheid van de rijksoverheid. Desondanks lukt het de rijksoverheid niet om bestaanszekerheid te garanderen. Lokale inzet is nodig. Bestaansonzekerheid heeft grote gevolgen voor zowel de fysieke als psychische gezondheid van mensen. Met name bij kinderen zijn de negatieve effecten voor de ontwikkeling groot en ontstaat er kansenongelijkheid. Bestaansonzekerheid kan het vermogen aantasten om de juiste beslissingen te nemen. Bestaanszekerheid is een randvoorwaarde voor het welzijn van alle mensen en voorkomt problematische gevolgen. We onderschrijven het essay Bestaanszekerheid als belofte van de VNG¹⁷ en werken zo veel mogelijk via deze leidraad.

1. We zetten in op het voorkomen van financiële problemen en signaleren deze vroegtijdig

Als gemeente zijn we benaderbaar voor inwoners met geldzorgen. We geven voorlichting¹⁸ en bieden de juiste laagdrempelige ondersteuning. We handelen als gemeente preventief. Hierdoor willen we voorkomen dat inwoners écht in de problemen raken. We benaderen inwoners ook actief, bijvoorbeeld bij signalen over (beginnende) schulden.

Inwoners met problemen begeleiden we tijdig naar de juiste vormen van hulp. We werken hierin nauw samen met maatschappelijke partners.

2. Inwoners doen mee door betekenisvol werk en zinvolle dagbesteding

Inwoners moeten zekerheid hebben op voldoende en voorspelbaar inkomen om in hun levensonderhoud te kunnen voorzien. Duurzaam werk en dagbesteding zijn belangrijk. Het geeft zin en inhoud aan het leven. Als gemeente begeleiden we inwoners daarom waar nodig naar onderwijs en werk. We bieden ondersteuning wanneer inwoners (tijdelijk) niet kunnen werken of wanneer inkomsten uit werk niet toereikend zijn. Op deze manier kunnen inwoners toch mee blijven doen in de samenleving.

3. We benaderen inwoners meer vanuit vertrouwen en empathie

In ons handelen zetten we in op het toepassen van de menselijke maat en op het meer vanuit vertrouwen en empathie benaderen van onze inwoners. We waken voor een complexiteit aan regels en zorgen voor een goede toegankelijkheid van verschillende vormen van ondersteuning.

Ook in Krimpen staat bestaanszekerheid onder druk¹⁹

Sociaal Economische Status ²⁰ 7,19 SES WOA indicator: 0.063 ²¹	Kinderen in uitkeringsgezin (2022) Krimpen: 6% Nederland: 6%	Huishoudens met problematische schulden: 7,4% (2023)
Werkloosheid Krimpen: 3,2 % Nederland: 3,6%	Huishoudens laag inkomen (2022) Krimpen 7% Nederland: -- 29 per 1000 inwoners bijstandsuitkering 34 per 1000 inwoners - Nederland	Huishoudens met een inkomen tot 130% sociaal minimum ²² : 13,7% (2022)

Beleidsnota's

- Inclusie, nog op te stellen
- Bestaanszekerheid 2025-2029²³

6.3 Kansengelijkheid

Iedereen evenveel kans

Kansengelijkheid betekent dat iedereen, ongeacht hun achtergrond, gender, leeftijd, sociaaleconomische status, seksuele voorkeur, etniciteit, of andere kenmerken, gelijke toegang heeft tot kansen en middelen die nodig zijn om te slagen in het leven. In Krimpen aan den IJssel mag iedereen er zijn en bieden we iedereen een eerlijke kans om binnen de eigen mogelijkheden mee te kunnen doen.

1. We werken met elkaar aan een inclusieve gemeente

We zorgen ervoor dat we gebruik maken van meer verschillende perspectieven in ons handelen. Zo bevorderen de inzet van ervaringsdeskundigheid, innovatie en creativiteit. Maar vooral borgen we ook dat inwoners volledig mee kunnen doen in de samenleving. Dit zorgt voor een groter gevoel van eigenwaarde en versterkt de mentale gezondheid van onze inwoners. We zorgen voor een goede toegankelijke gemeente. We geven zelf het goede voorbeeld richting inwoners en ondernemers.

2. We dragen zorg voor passende en toegankelijke basisvoorzieningen

We zorgen ervoor dat de basisvoorzieningen passend en toegankelijk

zijn. Hierbij denken we aan kinderopvang (inclusief Voor- en Vroegschoolse Educatie) onderwijs, jongerenwerk en sport. We geven samen met het onderwijs en de samenwerkingsverbanden passend onderwijs uitvoering aan Regionale Ontwikkelagenda Onderwijs en Ondersteuning 2024-2027.

3. We zorgen er met elkaar voor dat inwoners voldoende basisvaardigheden kunnen opdoen

We optimaliseren de samenwerking binnen de bestaande infrastructuur (onder andere lokaal taalnetwerk) en gaan themagericht aan de slag.

4. We zorgen in de eerste 1000 dagen van een kind voor een stevige basis

We investeren in een goede, kansrijke start in de eerste 1000 dagen van een kind. We creëren, samen met inwoners en partners een ondersteunende omgeving met voorlichting, toegankelijke gezondheidszorg en vroegtijdige interventie. Zo bouwen we aan de gezonde generatie van morgen.

5. We bieden nieuwkomers perspectief en zorgen voor een goede integratie

In Krimpen wonen en leven steeds meer nieuwkomers, zoals statushouders, vluchtelingen en Oekraïense ontheemden. We zetten in op een goede start en vroegtijdige integratie van deze

doelgroep. We hebben aandacht voor de mogelijk complexe achtergrond van nieuwkomers en dragen zorg voor voldoende bestaanszekerheid. We dragen hiermee bij aan het welzijn van deze inwoners, maar ook aan een verminderde druk op voorzieningen en het draagvlak vanuit de samenleving. Door in te zetten op goede en vroegtijdige integratie en het activeren van nieuwkomers richting werk, verstevigen we de zelfredzaamheid.

Beleidsnota's

- Uitvoeringsprogramma Het jonge kind, jaarlijks
- Lokale Educatieve Agenda, nog op te stellen
- Inclusie, nog op te stellen
- Nota basisvaardigheden, nog op te stellen

Niet alle Krimpenaren hebben evenveel kans.²⁴

<u>Voorzieningen</u>	
(inwoners wat tevreden is over het aanbod)	
- Gezondheids-/ zorgvoorzieningen	94%
- Welzijn	61%
- Speel tot 12 jaar	63%
- Sport	73%
<u>Voortijdig schoolverlaters totaal</u>	2,8%
(VO+MBO - 2022)	
Voortijdig schoolverlaters Nederland totaal	2,4%
(VO+MBO - 2022)	
<u>Laaggeletterden (2013)</u>	13%
Laaggeletterden Nederland (2013)	12%
<u>Geregistreerde discriminatie</u>	7
<u>incidenten bij de politie²⁵</u>	
<u>Kinderen met (verwacht) risico op onderwijsachterstand²⁶</u>	
- Peuters	10%
- Basisschoolleerlingen	13%
<u>Bereik Voorschoolse Educatie (VE)²⁷</u>	57,2%

6.4 Veerkracht

Mensen hebben aandacht voor elkaar en ondersteunen elkaar waar nodig

Veerkracht betekent dat individuen, gezinnen en gemeenschappen zich kunnen aanpassen aan en herstellen van tegenslagen, stress en crisissituaties. Het gaat om de innerlijke kracht. En het gaat om het vermogen van mensen om met uitdagingen om te gaan en hier sterker uit te komen. In een veerkrachtige samenleving hebben inwoners aandacht voor elkaar en ondersteunen elkaar als dat nodig is. Een samenleving waar sociale cohesie aanwezig is door een stevige sociale basis. Wanneer die basis niet helemaal stevig is, is de inzet van een sociale omgeving van belang. De samenredzaamheid van inwoners en organisaties/instellingen (scholen, gemeente, corporaties, KrimpenWijzer, politie, enzovoorts) is voldoende om mee te bewegen en in staat om eventuele verstoringen op te vangen.

1. We willen een stevige sociale basis

Dit doen we in combinatie met voorzieningen en ondersteuning die hier goed op aansluiten. Dit moet resulteren in veerkrachtige inwoners. Inwoners die zo veel mogelijk met het heft in eigen handen om kunnen gaan met de uitdagingen en tegenslagen die horen bij het leven. Inwoners vinden makkelijker in hun eigen buurt of wijk oplossingen voor behoeften, problemen

of beperkingen die zij in het dagelijks leven ervaren. Wij hebben ook oog voor inwoners met een verstandelijke beperking en/of GGZ-problematiek. Hiervoor zijn verschillende voorzieningen beschikbaar, zoals Buurtcirkel en het project vangnetwerken.

2. We blijven zorgen voor een sociaal veilige leefomgeving

We richten onze fysieke leefomgeving zo in dat de ruimtelijke invulling zo goed mogelijk aansluit bij onze visie op het Sociaal Domein (Hoofdstuk 4). We willen dat alle inwoners een veilig thuis hebben. In de regio Rijnmond willen we de cirkel van geweld doorbreken. KrimpenWijzer werkt gezinsgericht. Het gezinssysteem staat centraal. We leggen de verantwoordelijkheid waar deze hoort. En we leren met en van elkaar. Bij situaties waar sprake is van meerdere problemen op het gebied van zorg én veiligheid werken we met de betrokken partijen samen. Dit noemen we de lokale samenwerking zorg en veiligheid.

3. We versterken de pedagogische basis

We willen dat meer kinderen gezond en veilig opgroeien. Hiervoor is het nodig dat we meer én expliciet oog hebben voor de belangen van kinderen. Dat is

geen zaak van professionals in het jeugddomein alleen. Ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. We ondersteunen hen daarbij waar nodig. We gaan scherper aan de wind varen, als het gaat om de toekenning van individuele voorzieningen. We toetsen hierbij nadrukkelijk of de draagkracht en draaglast in balans zijn. Individuele hulp moet er vooral zijn voor de kinderen, jongeren die het écht nodig hebben. Indien scholen signaleren dat ondersteuning en/of jeugdhulp nodig is dan wordt in een multidisciplinair overleg gekeken welke ondersteuning passend is. Gezamenlijk wordt bekeken wat het onderwijs kan bijdragen en wat er nodig is vanuit de gemeente. De afspraken, die we met het onderwijs maken, zijn beschreven in de Ontwikkelingsagenda. Samen met het onderwijs en de samenwerkingsverbanden passend onderwijs voeren wij deze ontwikkelagenda uit.

4. We stimuleren, waarderen en faciliteren vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers

Vrijwilligerswerk in Krimpen aan den IJssel is een gemeengoed dat door veel inwoners als vanzelfsprekend wordt gezien en gewaardeerd wordt. Vrijwilligers voelen zich gesteund door de gemeente en betrokken partijen uit

Beleidsnota's

- Integraal Veiligheidsplan 2023-2027
- Preventie- en handhavingsbeleid voor de uitvoering van de Alcoholverwet 2023-2027
- Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid, jaarlijks
- Vrijwilligerswerkbeleid 2024-2027
- Dementievriendelijk 2025-2028
- Uitvoeringsplan Jeugd en Veiligheid 2024-2027

het maatschappelijk middenveld bij het uitvoeren van hun vrijwilligerswerk.

5. We willen een dementievriendelijke gemeente en gemeenschap/samenleving blijven.

Voor inwoners met dementie en hun mantelzorgers betekent dit een omgeving, die hen (h)erkent en aanvaardt. Waarin vooroordelen en taboes worden doorbroken. Dit verbetert de levenskwaliteit van de inwoner met dementie, maar ook voor mantelzorgers, familie en vrienden.

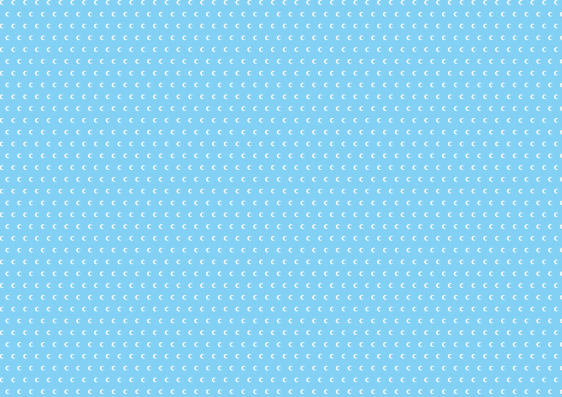

Krimpen aan den IJssel

Rotterdam

“In een veerkrachtige samenleving hebben inwoners aandacht voor elkaar en ondersteunen elkaar als dat nodig is.”

In meeste buurten leven mensen prettig. Maar er zijn ook buurtean, waar die positieve basis er niet (meer) is.²⁸

Buurt als leefomgeving (rapportcijfer)	
Krimpen:	7,86
Nederland	8,04
Sociale veiligheid	
Krimpen:	6,70
Nederland:	7,04
Inzet bereidheid inwoners voor leefbaarheid buurt	
Krimpen:	74%
Nederland	76%
Buurtbewoners staan altijd voor elkaar klaar	
Krimpen:	63%
Nederland:	66%
Weerbaarheid inwoners ²⁹	
Krimpen:	
- Weerbaren	52%
- Buitenstaanders	29%
- Compenseerders	8%
- Kwetsbare	12%
Nederland:	
- Weerbaren	52%
- Buitenstaanders	27%
- Compenseerders	9%
- Kwetsbare	12%
Betekenisvolle sociale relaties (2023)	
	85%

H7. Financieel beeld

In hoofdstuk 7 informatie over ons financieel beeld en de gemeentelijke planning en controlcyclus.
Het maken van financiële keuzes gebeurt bij de opstelling van de kadernota, aangezien het gelet op de forse bezuinigingsopdracht het noodzakelijk is een integrale afweging te maken.

H7. Financieel beeld integrale afweging

Planning en Control

De gemeentelijke Planning- & Controlcyclus (P&C-cyclus) brengt reguliere taken en nieuw beleid/speerpunten bij elkaar om tot een integrale afweging te komen. De financiële (on)mogelijkheden zijn daarbij de belangrijkste randvoorwaarde.

Allereerst stelt de gemeenteraad een kadernota vast. In 2025 gaat hier een gesprek met inwoners en organisaties aan vooraf. De opbrengst van het participatietraject wordt gebruikt om in 2025 een kadernota op te stellen waarin alles bij elkaar komt:

- Wat voor een gemeente willen we zijn of worden?
- Hoe maken we dat haalbaar en betaalbaar?
- Wat betekent dat concreet voor bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties?

Met het vastgestelde kader stelt het college de (meerjaren)begroting op die de gemeenteraad vaststelt. Na afloop van het begrotingsjaar wordt met de jaarrekening verantwoording afgelegd over de beleidsagenda en de financiën.

Gemeentelijke inkomsten Sociaal Domein

Uitkeringen van het rijk

De gemeente ontvangt op 2 manieren middelen van het Rijk:

1. Via de Clusterverdeling van de Algemene uitkering
 - Sociale basisvoorzieningen
 - Jeugd
 - Wmo
 - Participatiewet
2. Via Specifieke uitkeringen, onder andere
 - Gezond en Actief Leven akkoord (GALA 2023-2026)
 - Onderwijs Achterstanden Beleid (OAB)
 - Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)
 - Inburgering
 - Enzovoorts

Uitkeringen andere overheden

De gemeente ontvangt ook op andere wijze middelen van Gemeenschappelijke Regelingen of (mandaat)gemeenten, bijvoorbeeld voor:

- DUVO (Doeluitkering Vrouwenopvang) uitkering
- IZA (Integraal Zorgakkoord; Rotterdam is mandaatgemeente voor de verdeling van de Specifieke uitkering binnen de Zorgkantooregio) Bij het schrijven van dit visiedocument is er nog veel onzekerheid met betrekking tot de inkomsten vanuit IZA.
- Enzovoorts

Eigen bijdrage

In de Voorjaarsnota 2024 van de Rijksoverheid staat dat vanaf 1 januari 2026 voor alle maatwerkvoorzieningen binnen de Wmo een inkomensafhankelijke eigen bijdrage zal gaan gelden. De invoering is afhankelijk van een tijdig wetgevings- en uitvoerings-traject. Voor zover nu bekend, wordt er geen eigen bijdrage voor jeugdhulp ingevoerd.

Overige bijdragen

Voor de (regionale) aanpak van volwasseneducatie en laaggeletterdheid ontvangen gemeenten gelden op basis van de Wet Educatieve Beroepsonderwijs, zogenoemde WEB-gelden.

Het Rijk werkt aan een nieuwe financieringssysteem voor gemeenten. Op dit moment is nog niet bekend wat de gevolgen zijn van de nieuwe financieringswijze.

Risico's

De specifieke uitkeringen van de IZA gelden en GALA gelden zijn er tot en met 2026. Daarnaast wordt er voor meerdere onderdelen binnen deze Specifieke uitkeringen vanaf 2025 geen budget meer toegekend, zoals bijvoorbeeld voor de aanpak overgewicht en obesitas en mentale gezondheid.

In het hoofdlijnenakkoord bij de kabinetsformatie is daarnaast opgenomen dat het aantal specifieke uitkeringen wordt teruggedrongen, door de middelen van deze specifieke uitkering over te hevelen naar het gemeentefonds. Dit gebeurt naar verwachting met een korting op het budget van 10%.

Bijlage 1 - verdiepende informatie

In de bijlage staat een uitgebreidere samenvatting van de maatschappelijke ontwikkelingen (hoofdstuk 3) met verwijzingen naar de bronnen. Daarnaast treft u daar ook een overzicht van alle maatschappelijke partners, die uitgenodigd zijn om input te leveren.

Bijlage 1 - verdiepende informatie

maatschappelijke ontwikkelingen

Demografische ontwikkelingen.

We zien dat we in Krimpen aan den IJssel te maken hebben met zowel een groene als een grijze druk. Bij de jeugdzorg is de relatie tussen demografie en gebruik niet eenduidig te leggen bij de groene druk. Bij maatschappelijke ondersteuning en de grijze druk zien we wel een relatie.

De staatscommissie 'Demografische ontwikkelingen' schrijft in haar rapport 'Gematigde groei' dat de vergrijzing van de bevolking in de komende 10 tot 15 jaar piekt en resulteert in een blijvend 'oudere' samenleving naar 2050. Ook Krimpen aan den IJssel krijgt hier mee te maken. ([Staatscommissie, 2024](#))

Door de situatie in de wereld neemt het aantal vluchtelingen in Nederland toe. Dit zorgt ervoor dat er ook in Krimpen aan den IJssel een toename is van statushouders, asielzoekers en ontheemden uit Oekraïne. De culturele diversiteit neemt daardoor ook verder toe in Krimpen aan den IJssel. Het aantal eenoudergezinnen neemt ook in Krimpen aan den IJssel toe. Verder zien we steeds meer vrouwen die thuisloos of dakloos zijn. Ook zien we een toename in de complexiteit van problemen.

Economische ontwikkelingen

De vraag naar inkomensondersteuning en re-integratie hangt samen met de conjunctuur en heeft dus direct invloed op het al dan niet participeren in de samenleving. De krapte op de arbeidsmarkt raakt ook het Sociaal Domein fors. Personeelstekorten doet wat met wachtlijsten voor ondersteuning en zorg, en het kan ook een druk op de kwaliteit leggen door bijvoorbeeld een hogere caseload.

Technologische ontwikkelingen

De technologische ontwikkelingen kan de autonomie en zelfredzaamheid van mensen vergroten. Corona heeft laten zien dat er technisch veel meer mogelijk is dan vooraf werd gedacht, maar we hebben ook gezien dat er grenzen zijn aan die mogelijkheden. In het Sociaal Domein is juist ook behoefte aan menselijk contact en individuele aandacht. De ontwikkelingen rondom kunstmatige intelligentie (Artificial Intelligence) volgen elkaar snel op. Deze zullen ongetwijfeld ook van invloed zijn op de samenleving en ook specifiek op het Sociaal Domein.

Sociaal culturele ontwikkelingen

De kracht van de lokale samenleving

Een van de uitgangspunten van de decentralisaties in het Sociaal Domein was dat kosten bespaard konden worden door meer in te zetten op 'de kracht van de lokale samenleving'. Voorkomen moest worden dat mensen met een hulpbehoefte te snel bij de overheid aankloppen, terwijl hun problemen ook zelf of via hun netwerk kunnen worden opgelost. In de praktijk zien we dat de verwachte 'eigen kracht' of hulp uit het eigen netwerk niet altijd mogelijk is of onvoldoende is. Steeds meer zijn er geluiden te horen dat we realistisch moeten zijn en de verwachtingen waar nodig moeten bijstellen op basis van de praktijkervaringen. Het is tegelijkertijd niet goed om het uitgangspunt van eigen kracht volledig los te laten. De inwoner en de lokale samenleving kunnen wel een belangrijke bijdrage leveren in het ondersteunen van anderen. ([WRR](#))

Opvoeden en opgroeien

De afgelopen decennia zien we dat het beroep op jeugdzorg enorm is gegroeid. Begin van deze eeuw kreeg 1 op de 27 kinderen een vorm van jeugdzorg. Vandaag is dat landelijk gezien 1 op de 7. In onze samenleving is prestatie- en geluksdruk gegroeid. Er is sprake van een sterke individualisering van de opvoeding en een zware eigen verantwoordelijkheid van burgers in allerlei te maken keuzes. Daarbovenop komen grote problemen op het vlak van klimaat, wonen en betaalbaarheid van het gewone leven. Kinderen en jongeren gaan daar elk op hun eigen manier mee om. Er zijn aanwijzingen uit onderzoek dat deze ontwikkelingen bij een groot deel van hen stress, angst, somberheid, eenzaamheid of opstandigheid in de hand werken. Jeugdzorg kan die problemen niet oplossen. Wat kinderen en jongeren nodig hebben, is een hoopvol toekomstperspectief. ([NJI, Andere kijk op groeiend jeugdhulpgebruik](#))

Hoewel de jeugdzorg pakweg iedere 10 jaar gewijzigd is, zijn de problemen vrijwel hetzelfde gebleven. Het beleid wordt steeds complexer, de uitvoering wordt duurder, maar een verbetering van de ondersteuning van kinderen, gezinnen en scholen blijft uit. Het beleid rondom jeugdhulp heeft de afgelopen 50 jaar iets gemist: historisch besef. ([Stellaard, 2023](#))

Steeds meer hoor je in het land: het moet anders! Bij de ouders en in het gezin ligt de basis voor een gezonde ontwikkeling van kinderen. Ruim 4 op de 10 ouders ervaart zorgen of problemen die betrekking hebben op de gezinssituatie.

De Raad voor Volksgezondheid & Samenleving stelt dat in het generieke beleid op ouderdomeinen de belangen van kinderen niet tot nauwelijks een rol spelen. De focus is primair gericht op de situatie van de ouder. Pas als het water aan de lippen staat, dan pas wordt er rekening gehouden met de belangen en het welzijn van kinderen. Terwijl deze situaties juist voorkomen moeten worden door de belangen van kinderen in het generieke beleid te borgen. We zien dit bijvoorbeeld ook als ouders gaan scheiden, steeds vaker wordt over hoofden van de kinderen/jongeren ruzie gemaakt over de belangen van de ouders. Terwijl het belang van het kind meer centraal zou moeten staan.

We zien de laatste jaren dat steeds meer kinderen een diagnose krijgen. Het helpt wellicht om een goede hulp te bieden, maar vaak komt daar ook een stempel bij: Je bent anders, bijzonder, afwijkend. Vervolgens zijner diverse aanpakken en trajecten. Maar niet alles is een probleem dat we per mens moeten oplossen. We moeten het omdraaien. We moeten geen hokjes creëren maar kijken hoe we iedereen erbij houden, op school, de kinderopvang, de sportclub enzovoorts. We zijn allemaal anders. Dat we allemaal verschillen is normaal.

Het leven loopt ook vaak anders dan verwacht of je misschien wel zou willen. Ook kinderen en jongeren kunnen niet altijd voldoen aan alle idealen en altijd maar weer maximaal presteren. ([RVS, 2023](#))

De huidige wet- en regelgeving biedt onvoldoende duidelijkheid over de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en jeugdhulp. Dit gebrek aan heldere richtlijnen maakt de samenwerking te vrijblijvend. Om de beschikbaarheid van jeugdhulp voor het onderwijs te waarborgen, is een duidelijke en expliciete verankering van deze samenwerking in de wet- en regelgeving essentieel. Het is van belang dat ook de toegang tot en toewijzing van individuele voorzieningen en de afstemming met andere zorg-, onderwijs- en maatschappelijke ondersteuningsvoorzieningen beter worden geregeld. ([Veen](#))

De afgelopen jaren is er internationaal veel onderzoek ([NJI mediaopvoeding, 2024](#)) gedaan naar het gebruik van sociale media door jongeren en de samenhang met hun ontwikkeling. Overzichtsstudies concluderen dat jongeren veel baat kunnen hebben van sociale media. Ze voelen zich er gelukkiger door en ervaren er meer welzijn door. Tegelijk wijzen andere studies erop dat sommige jongeren door het gebruik van sociale media meer depressieve gedachten kunnen hebben of er onzeker en angstig door worden. Sociale media biedt jongeren een extra omgeving om te oefenen met gedrag

en onderlinge communicatie. Voor een groot aantal opvoeders geldt dat zij nog onvoldoende zicht hebben op het mediagebruik in de gezinssituatie. Zij zijn er grotendeels zelf niet mee opgegroeid.

Als het lukt om het alledaagse leven van gezinnen te versterken, dan kunnen we voorkómen dat kinderen in de knel komen te zitten en zelf problemen ontwikkelen. Als we willen dat meer kinderen gezond en veilig opgroeien, moeten we meer én expliciet oog hebben voor de belangen van kinderen. Dat is geen zaak van professionals in het jeugddomein alleen. (VanYperen, 2023)

IJslands preventiemodel

De basis voor de aanpak 'Opgroeien in een kansrijke omgeving' is het IJslandse preventiemodel toegespitst op de Nederlandse situatie. (NJI, Preventief jeugdbeleid) Het IJslandse model is een integrale aanpak. Ouders en het bieden van alternatieve georganiseerde vrijetijdsbesteding spelen een centrale rol om het alcohol- en drugsgebruik, inclusief roken/vapen onder jongeren te verminderen. Een aantal kenmerken van de interventie is sterk en kan wetenschappelijk worden onderbouwd. Met deze aanpak wil men bereiken dat alle jongeren in Nederland opgroeien in een kansrijke omgeving, waar aandacht is voor welbevinden en het voorkomen van middelengebruik.

Onderwijskansen

In opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) is door het Kohnstamm Instituut en de Universiteit Utrecht een pre-COOL onderzoek uitgevoerd. De hoofdvraag van het onderzoek was: helpt voor- en vroegschoolse educatie (vve)? De resultaten van het onderzoek geven een positief beeld. Vve helpt, mits de kwaliteit goed is. Ook hoeveel kinderen van verschillende doelgroepen in de peuter- en kleutergroepen aanwezig zijn, is van invloed op de resultaten. Doelgroepkinderen gaan meer uren naar voor- schoolse voorzieningen dan niet-doelgroepkinderen. De afstand tussen doelgroep- en niet-doelgroepkinderen wordt tussen tweejarige leeftijd en groep 8 kleiner. De onderzoekers vonden dat die verkleining mede gerelateerd is aan vve. (Rijksoverheid, Voor- en vroegschoolse educatie helpt, 2022)

Bestaanszekerheid

Bestaanszekerheid staat hoog op de politieke en maatschappelijke agenda. Als term is het de afgelopen jaren steeds meer in de belangstelling gekomen. Bestaansonzekerheid heeft grote gevolgen. Het gaat dan om fysieke en psychische gezondheid van mensen. Ook tast bestaansonzekerheid het vermogen aan om de

juiste beslissingen te nemen. Mensen die schaarste ervaren, zijn goed in het managen van hun korte termijn problemen. Maar verliezen de lange termijn vaak uit het oog (Bregman, 2013, Vijlbrief & Van Mourik, 2020).

De afgelopen jaren zijn inwoners met ongekende compensatiemaatregelen geholpen om te kunnen overleven. Gemeenten zien het aantal huishoudens dat zij bij inkomenscrises moeten helpen de afgelopen jaren verdubbelen naar bijna een miljoen huishoudens. De houdbaarheid van deze crisisaanpak is zowel financieel als in de uitvoering beperkt. Het vraagt om fundamentele en uitvoerbare keuzes. Het tij moet gekeerd worden om een menswaardig bestaan veilig te stellen. Als we daar de komende 10 jaar niet toe in staat zijn, ontstaat er een groep van onzekere inwoners die voor een maatschappelijke splitsing zorgen. (VNG, Bestaanszekerheid als belofte: naar een lokale agenda bestaanszekerheid)

Eenzaamheid

Iedereen kan zich op een punt in het leven eenzaam voelen. Dat is normaal en hoort bij het leven. Maar langdurige eenzaamheid kan leiden tot fysieke en psychische klachten. Denk bijvoorbeeld aan hart- en vaatziekten, depressies of vroegtijdige dementie. Ook weten we dat eenzaamheid samenhangt met voortijdig overlijden. Dit betekent dat wanneer eenzaamheid niet wordt aangepakt voordat het chronisch wordt, mensen meer gezondheidsrisico's lopen. Zij doen dan ook sneller en een groter beroep op informele en formele zorg. Eenzaamheid bestaat niet alleen bij ouderen, maar komt voor onder alle leeftijdsgroepen. De toename in gevoelens van eenzaamheid is onder andere te verklaren door de dubbele vergrijzing, toename van eenzaamheid onder jongvolwassenen en de (nasleep van de) coronaperiode. Onderzoek wijst uit:

- Van de volwassenen voelt 49% zich eenzaam
- Meer meisjes dan jongens voelen zich eenzaam
- Er is meer eenzaamheid bij laagopgeleiden
- Het percentage eenzamen neemt toe
- Meeste mensen in stedelijke regio's zijn eenzaam

(VZinfo)

(Vitale) ouderen

Het rapport Investeren in vitale ouderen van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP Vitale ouderen) geeft inzichten en handvatten om de kwaliteit van leven van ouderen te verbeteren. En het vermogen van vitale ouderen te vergroten om bij te dragen aan de samenleving. Bij het maken van beleid is het raadzaam, aldus het SCP, om niet naar leeftijden te kijken, maar naar de levensfasen van mensen. Er zijn namelijk

grote verschillen bij gepensioneerden. Met driekwart gaat het goed; zij zijn vitaal, ondernemend en doen volop mee in de samenleving. Maar met een kwart van de gepensioneerden gaat het minder goed. Zij worden beperkt door problemen op het gebied van bijvoorbeeld gezondheid, weinig of geen sociale contacten of een gebrek aan activiteiten. Juist door ook te investeren in het vermogen van de vitale groep ouderen, wordt de actieve derde levensfase waar zij zich in bevinden, verlengd. Ze komen dan ook minder snel in de hulpbehoevende vierde levensfase. Dat is niet alleen goed voor het welbevinden van deze mensen zelf; het is ook goed voor de samenleving. Beleid moet om die reden niet alleen gaan over de toenemende (mantel) zorgvraag en personeelstekorten. Maar ook over investeren in het vergroten van de betekenisvolle rol van ouderen voor de samenleving en hoe zij kunnen blijven meedoen en bijdragen.

[Dementievriendelijke gemeente](#)

Het aantal mensen met dementie neemt de komende jaren toe. Daarom is het belangrijk dat zoveel mogelijk gemeenten dementievriendelijk worden. Een dementievriendelijke gemeente stimuleert en faciliteert burgers, bedrijven en organisaties om zich actief in te zetten voor een dementievriendelijke samenleving. Zo ontstaat er een gemeenschap waarin iedereen dementie accepteert: van bakker en buurman tot sportclub en wijkagent. Waarin mensen met dementie gewoon boodschappen doen, hun bankzaken regelen, naar hun vereniging gaan of de bibliotheek of een museum bezoeken. En waarin de gemeenschap hen een handje toesteeft wanneer zij het even niet meer weten. De gemeente zelf zet zich actief in om mensen met dementie en hun mantelzorgers zo lang mogelijk mee te laten doen in de samenleving. Zij maakt begeleiding op maat mogelijk voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. Een dementievriendelijke gemeente werkt actief samen met partijen zoals de regionale afdeling van Alzheimer Nederland en het regionale netwerk dementie. [\(VWS\)](#)

[Basisvaardigheden](#)

Door onvoldoende basisvaardigheden kunnen steeds minder mensen meedoen in de samenleving. Achterstanden leiden tot uitsluiting. Uit onderzoek van PricewaterhouseCoopers (PwC) blijkt dat laaggeletterden jaarlijks €572 miljoen aan inkomsten mislopen. In de huidige Nederlandse kenniseconomie raakt het onvermogen om goed te kunnen lezen, schrijven en/of rekenen direct aan de welvaart van mensen. Dit resulteert in minder inkomsten uit werk en hogere zorgkosten voor laaggeletterden. Volgens de meest recente berekening bedragen de totale maatschappelijke kosten voor laaggeletterdheid €1,13 miljard per jaar. [\(Stichting Lezen en Schrijven\)](#)

[Gezondheidsvaardigheden](#)

Gezondheidsvaardigheden zijn de cognitieve en sociale vaardigheden die iemand nodig heeft voor het verkrijgen, begrijpen en toepassen van informatie voor het bevorderen of behouden van een goede gezondheid. (WHO 2014)

Gezondheidsvaardigheden hebben mensen nodig om gezond te leven. Om goed voor zichzelf te kunnen zorgen als ze ziek worden en om hun weg te vinden binnen de gezondheidszorg. Van inwoners en patiënten wordt steeds meer verwacht dat zij een actieve rol op zich nemen in de zorg voor hun eigen gezondheid en ziekte en die van hun naasten. Niet iedereen is daar even goed toe in staat. Sommige mensen ontbreekt het aan de juiste kennis en informatie. En aan de vaardigheden om die informatie te verkrijgen, te begrijpen en toe te passen in hun eigen situatie.

Het Nivel ([Nivel](#)) heeft onderzoek gedaan naar de gezondheidsvaardigheden in Nederland. We verwachten in Nederland dat mensen zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun gezondheid. En dat zij een actieve rol spelen in hun zorgproces, aldus prof. Dr. J. Rademakers, een van de onderzoekers. Maar niet iedereen kan dat. Mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden hebben behoefte aan eenvoudige informatie en heldere communicatie, en aan extra ondersteuning door zorgprofessionals. Van de bevolking van 18 jaar en ouder is een kwart niet voldoende gezondheidsvaardig.

[Vertrouwen in de overheid](#)

In de afgelopen jaren hebben kwesties als de kinderopvangtoeslagaffaire, de aanpak van de coronacrisis, de stikstof- en woningcrisis en toenemende kansengelijkheid een flinke deuk geslagen in het vertrouwen van burgers in de overheid. In 2022 onderzocht Movisie de vertrouwensrelatie tussen burgers en overheid en de betekenis hiervan voor gemeenten. De Movisie-onderzoekers interviewden voor het onderzoek Wouter Schakel, politicoloog aan Universiteit van Amsterdam. Zijn visie verschoof hun perspectief op het onderzoek naar vertrouwen. Moet de focus niet meer gericht zijn op het zijn van een betrouwbare overheid in plaats van op het dalende vertrouwen van de burger?

[\(Kinderopvangtoeslag, 2020\)](#) [\(Uitvoeringsorganisaties, 2021\)](#)

[\(Enquêtecommissie Fraudebestrijding en Diensverlening, 2024\)](#)

[\(Movisie - Als de overheid betrouwbaar is, komt vertrouwen vanzelf\)](#)

Beleidsmatige ontwikkelingen

Gezondheid

Landelijk wordt wat betreft gezondheid 3 grote opgaven gezien. De eerste is hoe de gezondheid van alle Nederlanders kan worden verbeterd. Leefstijl, zoals bewegen en gezonde voeding, heeft veel invloed op onze gezondheid. Ook zorgen de omstandigheden waarin sommige mensen wonen, werken en leven voor een slechtere gezondheid. Hoe dat zich uit, verschilt per situatie. Armoede heeft bijvoorbeeld andere gevolgen voor alleenstaande oudere mannen dan voor gezinnen met jonge kinderen.

De tweede opgave is hoe goede zorg en ondersteuning mogelijk wordt gemaakt. De komende jaren stijgt de vraag naar zorg, vooral doordat steeds meer mensen ouder worden. De zorgvragen worden ook ingewikkelder omdat mensen verschillende gezondheidsproblemen tegelijk hebben. En dat terwijl het tekort aan professionals en mantelzorgers alleen maar groter wordt. Het is belangrijk om na te denken over wat goede zorg inhoudt, en of we dat op een andere manier kunnen leveren dan nu. Een belangrijke vraag daarbij is wat kwaliteit van leven voor mensen betekent.

De derde opgave is hoe de leefomgeving de gezondheid kan verbeteren. Een grote uitdaging hierbij is de klimaatverandering. Tegelijkertijd is gebleken dat aanpassingen aan een ander klimaat ook kansen bieden voor een gezondere leefomgeving. Koele plekken met groen en water helpen bijvoorbeeld om hitte op te vangen. Zo'n omgeving stimuleert tegelijkertijd dat mensen naar buiten gaan, gaan sporten en elkaar ontmoeten. Ook hier is het belangrijk dat dit voor alle Nederlanders mogelijk is. (RIVM)

Het gedachtegoed 'Positieve Gezondheid' is een benadering binnen de gezondheidszorg die niet de ziekte, maar een betekenisvol leven van mensen centraal stelt. De nadruk ligt op de veerkracht, eigen regie en het aanpassingsvermogen van de mens en niet op de beperkingen of ziekte zelf. (IPH)

Integraal Zorgakkoord (IZA)

Het doel van het Integraal Zorgakkoord (IZA) is de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar houden. Passende zorg is het uitgangspunt. Een basisprincipe van passende zorg is de Juiste Zorg op de Juiste Plek. Daarvoor is regionale samenwerking nodig. Die samenwerking is complex, maar het kan wél. Regiobeelden en regioplannen helpen de regio's om de samenwerking goed vorm te geven. In de regio Rotterdam/Capelle/Krimpen is een regioplan opgesteld.

De ambitie van deze regio is: Samen borgen we de ondersteuning en zorg van morgen. We gaan voor gezonde en gelukkige inwoners, die zo veel mogelijk de regie hebben op hun eigen leven en die naar elkaar omkijken. Voor hen die het nodig hebben, borgen we toegankelijkheid, kwaliteit en betaalbaarheid door als regio passende ondersteuning, welzijn en zorg te organiseren. Met onze domein-verbindende aanpak worden we iedere dag beter en werken onze professionals met plezier samen. (Rijksoverheid, Integraal Zorgakkoord: 'Samen werken aan gezonde zorg')

Meetbare doelstellingen

Gezondheid:

- Vergroten van veerkracht
- Verkleinen van gezondheidsverschillen
- Vergroten van ervaren gezondheid

Medewerkers:

- Terugbrengen arbeidsmarktekorten (in- vs- uitstroom)
- Realiseren aantrekkelijk werkklimaat en vergroten werkplezier

Betaalbaarheid:

- Ombuiging in uitgaven aan welzijn en zorg
- Uitgaven specialistische en acute zorg naar gemiddeld grootstedelijk niveau

Kwaliteit:

- Verhogen ervaren kwaliteit van zorg
- Lijn-loze paden: zorg en ondersteuning zonder schotten

Gezond en Actief Leven Akkoord

Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) heeft als doel een gezonde generatie in 2040. Het GALA richt zich daarvoor op het investeren in preventie van zorg, in samenhang met lokale partners op het gebied van gezondheid, sport en bewegen. Uitgangspunt is het bestaan van een stevige sociale basis. De (medische) zorg dient in de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te blijven. Dat zijn de uitgangspunten van het Integraal Zorgakkoord (IZA). Beide akkoorden zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Voor de uitvoering van de afspraken uit het GALA, samen met het Sportakkoord II dat in december 2022 is gesloten en het Preventieakkoord, is een Brede Specifieke Uitkering (SPUK-regeling 2024-2026) beschikbaar gesteld voor gemeenten. Krimpen aan den IJssel heeft voor de volgende onderdelen middelen ontvangen op grond van deze SPUK-regeling:

Thema Sport, bewegen en cultuur:

- Lokaal Sportakkoord – Brede Regeling Combinatiefunctionaris

Thema Gezondheid & Sociale Basis:

- Terugdringen gezondheidsachterstanden – Kansrijke Start – Mentale Gezondheid – aanpakovergewicht en obesitas – Valpreventie – Leefomgeving – OKD en Vroegsignalering alcoholproblematiek – Versterken sociale basis – Mantelzorg – Eén tegen eenzaamheid – Welzijn op recept

Thema Ondersteunende onderdelen:

- Versterking kennis- en adviesfunctie GGD – Coördinatie regionale aanpak preventie.

De SPUK-regeling is van kracht over de jaren 2024-2026. Hoe het daarna gaat is op dit moment nog niet bekend. (Rijksoverheid, GALA -Gezond en Actief Leven Akkoord)

Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Dit toekomstscenario gaat er van uit dat het “Lokaal Team” om kinderen, volwassenen en gezinnen heen staat én hulpverleent, zo nodig met ondersteuning van een Regionaal Veiligheidsteam. Het gezin, al dan niet met kinderen, moet een vaste professional of een vast duo krijgen dat langdurig bij hen betrokken blijft. Dicht bij de professionals en gezinnen moet een netwerk van specialisten met kennis over kinderen, volwassenen en specifieke uitingsvormen van geweld komen te staan. Professionals moeten gefaciliteerd worden om samen te werken en een lerende omgeving te vormen. Verder moet een deskundige en onafhankelijke cliëntondersteuning en/of een vertrouwenspersoon beschikbaar zijn. Bij de inzet van kindbeschermingsmaatregelen gaan ouders beschikken over rechtsbijstand.

De toekomstige kind- en gezinsbescherming gaat uit van 4 basisprincipes:

1. gezinsgericht;
2. rechtsbeschermend en transparant;
3. eenvoudig;
4. lerend.

(Rijksoverheid, Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming)

Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028

De Hervormingsagenda Jeugd bevat afspraken om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. De Hervormingsagenda is verdeeld in 6 opgaven (implementatielijnen):

5. Afbakenen en verduidelijken wat jeugdzorg is;
6. Stevige lokale teams (incl. een stevigere verbinding met aangrenzende domeinen) en toegang;
7. Terugdringen residentiële jeugdhulp: zo thuis mogelijk;
8. Kwaliteitsverbetering en blijvend leren;
9. Regionale en landelijke inkoop en organisatie van de specialistische zorg;
10. Verbeteren inzicht in het functioneren van het jeugdstelsel met data en monitoring.

De Hervormingsagenda Jeugd richt zich op de beschikbaarheid, organisatie en houdbaarheid van de jeugdzorg en het jeugdhulpstelsel. De Hervormingsagenda Jeugd wordt in nauwe samenhang met 3 andere landelijke trajecten uitgewerkt:

- (a) traject Toekomstscenario verbetering van kind- en gezinsbescherming;
- (b) aanpak van de arbeidsmarktproblematiek met programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (TAZ) en de arbeidsmarkttafel Jeugdzorg;
- (c) het versterken van mentaal welzijn van de jeugdigen.

(Rijksoverheid, Hervormingsagenda Jeugd 2023 - 2028)

Beweging naar meer inclusief onderwijs

In het beleidskader Met elkaar voor alle kinderen en jongeren is de ambitie voor inclusief onderwijs in 2035, zoals beschreven in de Contouren werkagenda Route naar inclusief onderwijs 2035¹, nader geconcretiseerd. Het beleidskader maakt duidelijk wat we onder inclusief onderwijs verstaan en wat de kenmerken zijn van een inclusieve leeromgeving. Bij het opstellen van het beleidskader zijn zowel de nationale beleidsontwikkeling als de internationale ontwikkelingen op dit gebied betrokken.

Het beleidskader is een uitwerking van het VN-Verdrag Handicap (2016), het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind (1989) en de Verklaring

van Salamanca (1994), die de overheid verplichten zich in te spannen voor inclusief onderwijs en ervoor te zorgen dat alle kinderen welkom zijn binnen het reguliere onderwijs. Het uitgangspunt is dat toe wordt gewerkt naar scholen waar kwalitatief goed onderwijs wordt gegeven en waar alle kinderen zich, binnen hun mogelijkheden, optimaal kunnen ontwikkelen. Waarbij recht wordt gedaan aan de eigen persoonlijkheid, talenten, creativiteit en mentale en fysieke mogelijkheden. Alle kinderen worden voorbereid op volwaardige en gelijkwaardige deelname aan de samenleving. Door samen met partners van binnen en buiten het onderwijs te werken aan inclusief onderwijs krijgen alle kinderen de kans om zich te ontwikkelen en met hun talent iets te betekenen voor onze samenleving. Door elkaar te ontmoeten op school leren kinderen met respect en tolerantie met elkaar om te gaan. En door samen op te groeien en samen te ontwikkelen leren kinderen dat iedereen verschillend is en dat ook te respecteren. Met inclusief onderwijs zorgen we er bovendien voor dat elk kind en elke ouder onderdeel is van de gemeenschap op school. Dit beleidskader geeft richting aan landelijk, regionaal en lokaal beleid en biedt alle betrokkenen een gemeenschappelijke taal voor het creëren van inclusief onderwijs.
([Rijksoverheid onderwijs](#))

Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen

Het Rijk streeft ernaar dat mensen met een zorgvraag langer zelfstandig wonen. Deze beleidskeuzes resulteren in een trend dat mensen langer zelfstandig wonen. Langer zelfstandig, omdat ze thuis passende zorg en ondersteuning krijgen en niet naar een instelling hoeven te verhuizen. Deze beweging, extramuralisatie genoemd, geldt voor veel groepen inwoners. Voor ouderen (er zijn geen bejaardentehuizen meer), voor psychisch kwetsbaren en mensen met een (licht) verstandelijke beperking (er zijn steeds minder gespecialiseerde instellingen), voor jongeren en hun ouders als er opvoed- en opgroei problemen zijn (het streven is steeds minder uithuisplaatsingen). Ook zien we steeds meer mensen die ongewenst langer of eerder thuis wonen. Bijvoorbeeld mensen die na een verblijf in een instelling of in een ziekenhuis, zo snel mogelijk thuis revalideren, herstellen of re-integreren.
([Rijksoverheid, Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen](#))

Participatiewet

De ministerraad heeft er op voorstel van voormalig minister Schouten voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen mee ingestemd om het wetsvoorstel Participatiewet in balans naar de Raad van State te sturen voor advies. Met dit wetsvoorstel zet het kabinet de eerste concrete stap om hardheden in de huidige wet weg te nemen door mensen centraal te stellen en uit te gaan van vertrouwen. Zodoende wil het kabinet de Participatiewet beter laten aansluiten op wat mensen (aan)kunnen en nodig hebben.

Het wetsvoorstel biedt een samenhangend pakket van ruim 20 maatregelen. Een van de doelen van de Participatiewet is om meer mensen aan de slag te krijgen, ook mensen met een arbeidsbeperking. De gemeente is verantwoordelijk voor mensen met arbeidsvermogen die ondersteuning nodig hebben bij arbeidsreïntegratie, en waar nodig inkomensondersteuning. Een ander doel van de wet is het verlenen van bijstand aan mensen, die in zodanige omstandigheden verkeren of dreigen te raken dat zij niet over de middelen beschikken om in de noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien. ([Rijksoverheid, Visie Participatiewet in balans, 2023](#))

Asiel en integratie

Per 1 februari 2024 is de Spreidingswet in werking gegaan. ([Rijksoverheid, Spreidingswet](#)) De Spreidingswet heeft als doel om te komen tot voldoende opvangplekken en een evenwichtiger verdeling van asielopvang over provincies en gemeenten te realiseren. Er is vastgesteld hoeveel opvangplekken nodig zijn voor asielzoekers voor de komende 2 jaar. Deze opvangplekken worden (indicatief) verdeeld over de gemeenten op basis van het inwoneraantal en de sociaal-economische score van een gemeente. Door de aantallen van de gemeenten in de provincie bij elkaar op te tellen, ontstaat de provinciale opvangopgave.

Hoofdlijnenakkoord 2024-2028

Het kabinet-Schoof gaat aan de slag op basis van een hoofdlijnenakkoord ([Kabinetsformatie, 2024](#)) In dit hoofdlijnenakkoord staan de volgende 10 punten.

1. Bestaanszekerheid en koopkracht
2. Grip op asiel en migratie
3. Wonen en volkshuisvesting, infrastructuur, openbaar vervoer en luchtvaart; elke regio telt
4. Een goede toekomst voor landbouw en visserij, voor voedselzekerheid, voor natuur
5. Energie, leveringszekerheid en klimaatadaptatie
6. Toegankelijke publieke voorzieningen; zorg en onderwijs
7. Goed bestuur en een sterke rechtsstaat
8. Nationale veiligheid
9. Internationale veiligheid
10. Solide overheidsfinanciën, economie en vestigingsklimaat

Het kabinet-Schoof heeft in september 2024 het hoofdlijnenakkoord uitgewerkt in een regeerprogramma. ([Rijksoverheid regeerakkoord, 2024](#)) Het regeerprogramma bevat de plannen voor de komende kabinetsperiode. De inhoud van dat programma laat nog veel ruimte in de verdere uitwerking.

Koersen op kwaliteit van de samenleving

In juli 2024 verscheen er een update van het sociaal planbureau:

“Koersen op kwaliteit van de samenleving, Sociale en Culturele Ontwikkelingen 2024” (SCP, 2024) Nederland staat voor grote uitdagingen, die vragen om scherpe keuzes van het nieuwe kabinet, aldus het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP). Sturen op kwaliteit van de samenleving betekent oog hebben voor de verschillende manieren waarop beleid bedoeld of onbedoeld doorwerkt in de levens van mensen en voor de manier waarop we samenleven, aldus de schrijvers van het rapport.

“De sociale basis versterken, investeren in de toekomst”

In september dit jaar publiceerden Movisie en het Verwey-Jonker Instituut “De sociale basis versterken, investeren in de toekomst”. In cocreatie met acht landelijke partijen hebben zij een verandertheorie voor de sociale basis opgesteld. Die verandertheorie beschrijft wat formele partijen kunnen doen om de sociale basis te versterken. Centraal in de publicatie staan tien bouwstenen, onderwerpen waar gemeenten en andere formele partijen aan kunnen werken om te komen tot een sterkere sociale basis. Deze bouwstenen zijn: bestaanszekerheid, financiering, samenwerken vanuit gelijkwaardigheid, versterken eigenaarschap, zeggenschap en eigen regie, beschikbaarheid van ruimte en plekken, responsiviteit, (onder)steunen van mantelzorg, steun en ruimte voor vrijwillige inzet, versterken van inclusie en mensen vragen en uitnodigen. Het noemen van tien bouwstenen kan de indruk wekken dat de sociale basis maakbaar is, maar dat is niet het geval. Wat de verandertheorie wél kan en doet, is: praktische handvatten bieden aan actoren die de sociale basis willen versterken. Die handvatten kunnen worden benut bij het werken aan de hoofdambitie: een veerkrachtige, inclusieve en zorgzame samenleving – waarin mensen kunnen floreren, naar elkaar kunnen en willen omkijken, en kunnen en willen bijdragen aan het eigen en andermans welzijn.

‘Wij streven naar een veerkrachtige, inclusieve en zorgzame samenleving – waarin mensen kunnen floreren, naar elkaar kunnen en willen omkijken, en kunnen en willen bijdragen aan het eigen en andermans welzijn.’ Dit is de ambitie voor de sociale basis die partijen gezamenlijk hebben ontwikkeld. Deze ambitie is onder te verdelen in vijf deelambities: ‘Ontmoeting en erbij horen’ (om iets te betekenen voor elkaar, moet je elkaar eerst ontmoeten. Om elkaar te ontmoeten zijn activiteiten, initiatieven en plekken nodig.); ‘Ontplooiing, zingeving en vertrouwen’ (De sociale basis stelt mensen in staat zich te ontplooien en te floreren.); ‘Ondersteuning, steun en hulp’ (Mensen helpen elkaar en steunen elkaar vanuit intrinsieke motivatie. In kleine en grote dingen.); ‘Ontspanning en plezier’ (De sociale basis biedt mensen ontspanning en plezier. Mensen doen dingen, alleen of samen, omdat zij dat leuk vinden en omdat het ontspanning biedt.); ‘Eigenaarschap, zeggenschap en eigen regie’ (De sociale basis is van mensen en gemeenschappen zelf). (Movisie V., 2024)

Bijlage 2 - bronnen

[AlzheimerNL. \(2024\) Dementievriendelijke gemeenten](https://www.alzheimer-nederland.nl)
www.alzheimer-nederland.nl

[Enquêtecommissie_Fraudebestrijding_en_Dienstverlening, P. \(2024\). Blind voor mens en recht](https://www.tweedekamer.nl/nieuws/persberichten/rapport-parlementaire-enquetcemissie-fraudebestrijding-en-dienstverlening)
www.tweedekamer.nl/nieuws/persberichten/rapport-parlementaire-enquetcemissie-fraudebestrijding-en-dienstverlening

[IPH. Postieve gezondheid](https://www.iph.nl)
www.iph.nl

[Kabinetsformatie. \(2024\) Hoofdpijnenakkoord_2024-2028 Hoop, Lef en Trots](https://www.kabinetsformatie2023.nl/documenten/publicaties/2024/05/16/hoofdpijnenakkoord-tussen-de-fracties-van-pvv-vvd-nsc-en-bbb)
www.kabinetsformatie2023.nl/documenten/publicaties/2024/05/16/hoofdpijnenakkoord-tussen-de-fracties-van-pvv-vvd-nsc-en-bbb

[Kinderopvangtoeslag, P. o. \(2020\) Ongekend onrecht](https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/01/15/kabinetsreactie-op-het-rapport-ongekend-onrecht)
www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/01/15/kabinetsreactie-op-het-rapport-ongekend-onrecht

[Movisie. \(2022\) Bestaanszekerheid onder druk](https://www.movisie.nl)
www.movisie.nl

[Movisie. \(2024\) “De sociale basis versterken, investeren in de toekomst”](https://www.movisie.nl/publicatie/sociale-basis-versterken-investeren-toekomst)
www.movisie.nl/publicatie/sociale-basis-versterken-investeren-toekomst

[Movisie. Als de overheid betrouwbaar is, komt vertrouwen vanzelf](https://www.movisie.nl/artikel/overheid-betrouwbaar-komt-vertrouwen-vanzelf)
www.movisie.nl/artikel/overheid-betrouwbaar-komt-vertrouwen-vanzelf

[Movisie, V. \(2024\) Desociale basis versterken, investeren in de toekomst](https://www.movisie.nl/publicatie/sociale-basis-versterken-investeren-toekomst)
www.movisie.nl/publicatie/sociale-basis-versterken-investeren-toekomst

[Nivel](https://www.nivel.nl/nl/onderzoeksprogrammas/zorg-vanuit-patientenperspectief/dossier-gezondheidsvaardigheden)
www.nivel.nl/nl/onderzoeksprogrammas/zorg-vanuit-patientenperspectief/dossier-gezondheidsvaardigheden

[NJI. Andere kijk op groeiend jeugdhulpgebruik](https://www.nji.nl/publicaties/andere-kijk-op-groeiend-jeugdhulpgebruik)
www.nji.nl/publicaties/andere-kijk-op-groeiend-jeugdzorggebruik

[NJI. Preventief jeugdbeleid](https://www.nji.nl/impact-maken-met-jeugdbeleid/samenwerken-aan-preventief-jeugdbeleid)
www.nji.nl/impact-maken-met-jeugdbeleid/samenwerken-aan-preventief-jeugdbeleid

[NJI_mediaopvoeding. \(2024\)](https://www.nji.nl/mediaopvoeding/onderzoek)
www.nji.nl/mediaopvoeding/onderzoek

[Rijksoverheid. \(2022\) IZA](https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/09/16/integraal-zorgakkoord-samenwerken-aan-gezonde-zorg)
www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/09/16/integraal-zorgakkoord-samenwerken-aan-gezonde-zorg

[Rijksoverheid. \(2022\) Programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn](https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2022/09/30/programmatoeekomstbestendige-arbeidsmarkt-zorg-en-welzijn)
www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2022/09/30/programmatoeekomstbestendige-arbeidsmarkt-zorg-en-welzijn

[Rijksoverheid. \(2022\) Voor- en vroegschoolse educatie helpt](https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2022/12/01/bijlage-3-pre-cool-brochure-voor-en-vroegschoolse-educatie-helpt)
www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2022/12/01/bijlage-3-pre-cool-brochure-voor-en-vroegschoolse-educatie-helpt

[Rijksoverheid. \(2023\) Visie Participatiewet in balans](https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2023/12/21/programmaplan-participatiewet-in-balans)
www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2023/12/21/programmaplan-participatiewet-in-balans

[Rijksoverheid. Bouwstenen voor het asielbeleid en het asielstelsel](https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2024/02/09/tk-bijlage-definitief-rapport-fundamentele-herorientatie-asielketen)
www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2024/02/09/tk-bijlage-definitief-rapport-fundamentele-herorientatie-asielketen

[Rijksoverheid. GALA -Gezond en Actief Leven Akkoord](https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/01/31/gala-gezond-en-actief-leven-akkoord)
www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/01/31/gala-gezond-en-actief-leven-akkoord

[Rijksoverheid. Hervormingsagenda Jeugd 2023 - 2028](https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/06/20/hervormingsagenda-jeugd-2023-2028)
www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/06/20/hervormingsagenda-jeugd-2023-2028

[Rijksoverheid. Integraal Zorgakkoord: ‘Samen werken aan gezonde zorg’](https://www.regiobeeld.nl/basisbeeldiza?regioIndeling=ZK®io=ZK20)
www.regiobeeld.nl/basisbeeldiza?regioIndeling=ZK®io=ZK20

Rijksoverheid. Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen
www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/07/04/wozo-programma-wonen-ondersteuning-en-zorg-voor-ouderen

Rijksoverheid. Spreidingswet
www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asielbeleid/aanpak-crisis-opvang-asielzoekers/spreidingswet

Rijksoverheid. Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming
www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/03/30/tk-bijlage-toekomstscenario-kind-en-gezinsbescherming

Rijksoverheid onderwijs. Beleidskader: met elkaar voor alle kinderen en jongeren werken aan een inclusieve leeromgeving
www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/inclusief-onderwijs/documenten/rapporten/2024/05/10/bijlage-11-beleidskader-definiering-inclusief-onderwijs

Rijksoverheid_regeerakkoord. (2024)
www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2024/09/13/regeerprogramma-kabinet-schoof

RIVM. Opgaven voor volksgezondheid en zorg op weg naar 2050
www.rivm.nl/publicaties/opgaven-voor-volksgezondheid-en-zorg-op-weg-naar-2050

RVS. (2023). Kinderen uit de knel
www.raadrvs.nl/documenten/publicaties/2023/12/06/kinderen-uit-de-knel

SCP. (2024) Koersen op kwaliteit van de samenleving
www.scp.nl

SCP_Vitale_ouderen
www.scp.nl/publicaties/publicaties/2024/03/05/investeren-in-vitale-ouderen

Staatscommissie. (2024) 'Gematigde groei'
www.staatscommissie2050.nl

Stellaard. (2023) Boemerangbeleid
www.sharonstellaard.nl

Stichting Lezen en Schrijven
www.lezenenschrijven.nl

Uitvoeringsorganisaties, T. c. (2021) Klem tussen balie en beleid
www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/14/kamerbrief-inzake-verzoek-om-kabinetsreactie-op-rapport-klem-tussen-balie-en-beleid

VanYperen. (2023) Mulockhouwer lezing "Kan je de jeugdzorg veranderen?"
www.nji.nl/over-het-nji/mulock-houwer-lezing

Veen, V. Succesfactoren en knelpunten in de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp in de klas
www.researchgate.net/publication/343658727_Samenwerking_tussen_onderwijs_gemeenten_en_jeugdhulp_Onderzoek_naar_succesfactoren_in_praktijkvoorbeelden

VNG. Bestaanszekerheid als belofte: naar een lokale agenda bestaanszekerheid
vng.nl/publicaties/bestaanszekerheid-als-belofte-naar-een-lokale-agenda-bestaanszekerheid

VNG. Propositie 'De winst van het sociaal domein'
sociaaldomeinonline.nl/propositie-de-winst-van-het-sociaal-domein

VWS. Samen dementievriendelijk
www.alzheimer-nederland.nl/belangenbehartiging/ondersteuning-gemeente

VZinfo. Eenzaamheid
www.vzinfo.nl/eenzaamheid

WRR. Grip. maatschappelijk belang van persoonlijke controle
www.wrr.nl/publicaties/rapporten/2023/11/30/grip

Bijlage 3 - bronnen indicatoren

01. De demografische druk is de som van de groene druk en de grijze druk. De groene druk is het aantal personen jonger dan 20 jaar als percentage van het aantal 20-64-jarigen. De grijze druk is het aantal 65-plussers als percentage van het aantal 20-64-jarigen.
02. [cbs.nl](https://www.cbs.nl) en [waarstaatjegemeente.nl](https://www.waarstaatjegemeente.nl)
03. Zie voor uitgebreide informatie: gezondheidinkkaart.nl/content/gezondheidsprofiel
04. [waarstaatjegemeente/gemeentelijke monitor sociaal domein](https://www.waarstaatjegemeente.nl/gemeentelijke-monitor-sociaal-domein)
05. Cijfers van het 2e halfjaar 2023. Gehele kalenderjaar 24 is nog niet beschikbaar. Cijfers zijn mogelijk nog niet geheel betrouwbaar.
06. Q2 – 24 rapportage GR IJsselgemeenten.
07. KTO 2023
08. KTO Sociale Zaken 2023
09. www.circusvis.nl
10. Als we het in dit document hebben over kinderen, dan bedoelen we kinderen én jongeren.
11. Reablement is een manier van werken waarmee hulpverleners ouderen helpen hun eigen leven te leiden.
12. De thema's zijn deels gebaseerd op een propositie van VNG en Divosa 'De winst van het Sociaal Domein' (VNG, [Propositie 'De winst van het sociaal domein'](#)). In deze propositie staat een aantal maatschappelijke vraagstukken centraal: gezondheid, bestaanszekerheid en kansengelijkheid. Daar voegen we voor Krimpen aan den IJssel veerkracht aan toe.
13. www.movisie.nl/publicatie/sociale-basis-versterken-investeren-toekomst
Deze publicatie is gepubliceerd toen de inspraakprocedure starten van het concept visiedocument. Gelet op het belang van de publicatie, willen we deze nader verkennen.
14. Voor sport en bewegen zie ook: Sport- en beweegnota 2024 – 2027 'Heel Krimpen beweegt'.
15. www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/burgerpeiling
www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/gezondheid
16. CJG Rijnmond 2023
17. vng.nl/publicaties/bestaanszekerheid-als-belofte-naar-een-lokale-agenda-bestaanszekerheid
18. Bijvoorbeeld over besparen van energiekosten
19. www.waarstaatjegemeente.nl/Viewer/report?id=wsjg_bp&inp_geo={regioniveau}_{regiocode}
www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/gemeentelijke-monitor-sociaal-domein
20. De sociaaleconomische status staat voor de maatschappelijke positie van mensen met het daaraan verbonden aanzien en participatiemogelijkheden. De achterliggende indicatoren voor sociaaleconomische status zijn opleidingsniveau, beroepsstatus, hoogte van het inkomen en ervaren financiële beperkingen.
21. De totaalscore van de sociaaleconomische status is berekend op basis van welvaart, opleidingsniveau en recent arbeidsverleden van huishoudens.
22. Armoedescan dashboard CBS 2022
23. Vervangt actieprogramma Armoede en schulden 2021-2024
24. www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/burgerpeiling
www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/gezondheidgeletterdheidinzicht.nl
25. Monitor Discriminatie 2023 RADAR
26. CBS Dashboard 2023

27. 1e kwartaal 2024, Peutermonitor Werkelijke percentage ligt hoger omdat daarnaast 14,3% van ouders geen toestemming geeft voor het delen van informatie.

28. www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/dashboard/gezondheid
www.waarstaatjegemeente.nl/Viewer/report?id=wsjg_bp&inp_geo={regioniveau}_{regiocode}

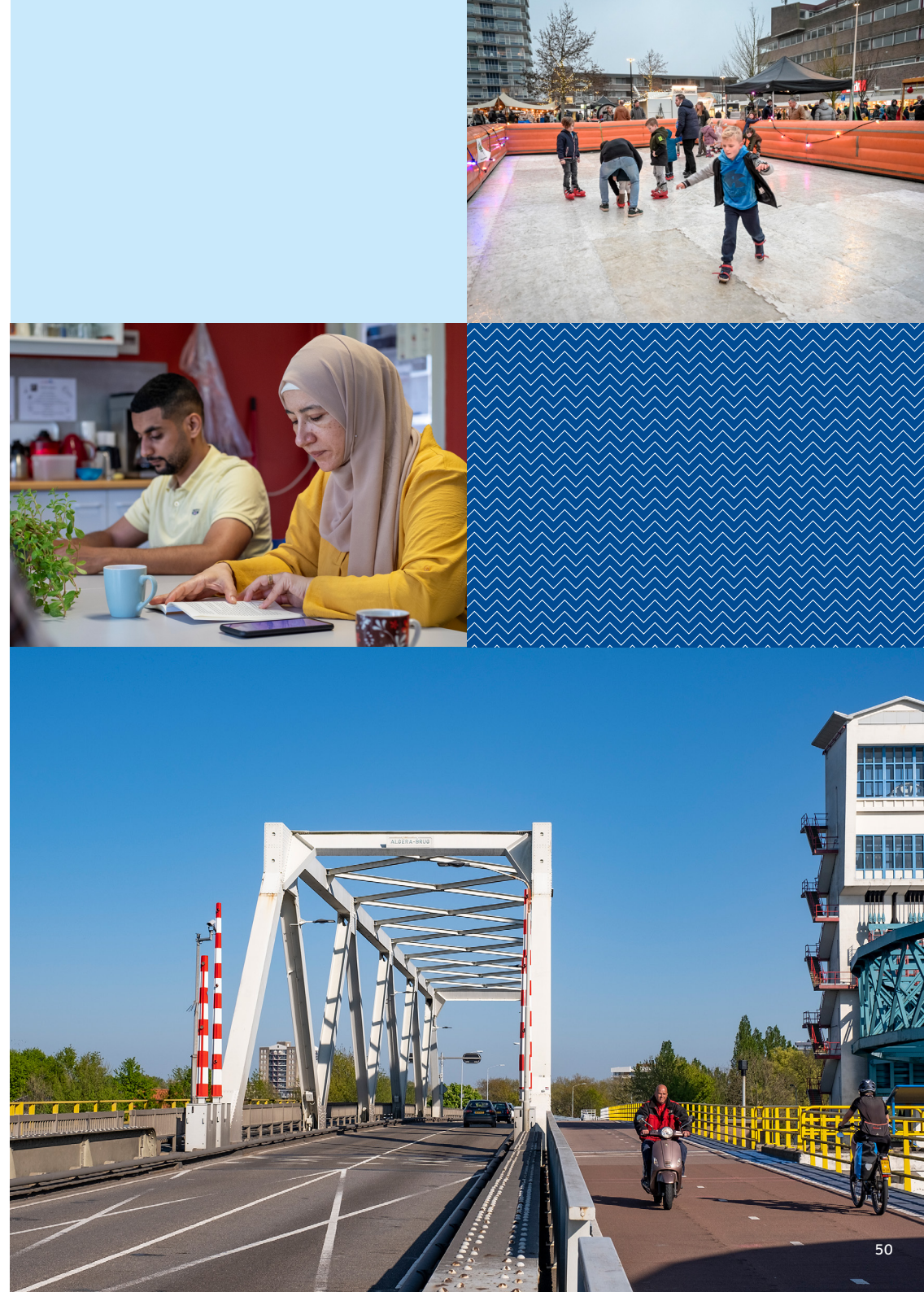
29. **Weerbaren:** De groep omvat autonome en zelfredzame personen die zich bovengemiddeld inspant voor de leefomgeving, anderen en/of maatschappelijke doelen en een relatief hoge mate van individueel welzijn ervaart.

Buitenstaanders: De groep kent een smalle of eenzijdige inzet voor de maatschappij, maar ervaart een relatief hoog individueel welzijn. Onder de groep 'buitenstaanders' blijkt een groot verschil te bestaan tussen de daadwerkelijke inzet en de bereidheid om zich in te zetten voor onder meer de kwaliteit van de leefomgeving, burenhulp en vrijwilligerswerk.

Compenseerders: Ondanks hun relatief laag individueel welzijn zijn 'compenseerders' in hoge mate actief ten behoeve van de maatschappij. De groep spant zich bovenmatig in en loopt daarmee een verhoogd risico overbelast te geraken.

Kwetsbaren: De groep kent een smalle of eenzijdige betekenisvolle participatie en relatief laag individueel welzijn 'Kwetsbaren' ervaren in relatief hoge mate belemmeringen om volwaardig te kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven.

www.waarstaatjegemeente.nl/viewer/JiveReportContents.ashx?report=wsjg_bp_bijlage

Bijlage 4 - partners

Lokaal

- A&A Thuishulp
- Actief Zorg
- Adviesraad Sociaal Domein
- Ambassadeursnetwerk inclusie
- Ambulante Jeugdhulp b.v.
- ASVZ
- Atelier De Zwaan
- BeActive
- Bibliotheek aan den IJssel
- Bij Aafke praktisch naar werk
- BLICK op Onderwijs
- Both Boerenzorg
- Bowling Vereniging Krimpen aan den IJssel
- Bridgeclub Alerga-Bridge
- BVK
- CJG Rijnmond (Centrum voor Jeugd en Gezin)
- Cliëntenraad Leerlingenvervoer
- Comenius College
- ContourdeTwern
- CVD - Centrum voor Dienstverlening
- DCV (voetbalvereniging)
- De Jonge Krijger
- De Populier
- De Schakel (volleybal)
- De Treffers
- De Verbinding bridge
- De Zellingen
- De Zonnebloem
- Deviaa
- Diëtist Marisse Hut
- Directzorg
- DOK (Directeuren Overleg Krimpen - onderwijs)
- Duikvereniging Sepia
- Enver
- Ergotherapie Krimpen
- Fair Chance
- FC Knudde
- FID
- Flatsers (volleybal)
- Fysiotherapie Lek & Yssel
- GB Het Mozaïek
- GBS Admiraal de Ruijter
- GBS Jacobus Koelman
- GBS Johannes Calvijn
- GGD Rotterdam Rijnmond
- GIOS
- Groeiplaneet
- Gro-up
- Harttrimgroep
- Healthcenter
- Het Kompas
- Het Mozaïek
- Het NUT
- Het Octaaf
- Huisartsenpraktijk Midden
- Huisartsenpraktijk Noord
- Huisartsenpraktijk Oost
- Huisartsenpraktijk West
- Huisartsenpraktijk Zuid
- Humanitas DMH Homerun Jeugd en Gezin
- IJsselgemeenten
- Indigo Rijnmond
- Inloophuis Crimpinn
- Inloophuis de IJssel
- Jacobus Koelmanschool
- JBRR (Jeugdbescherming)
- JMW (Enver)
- Johannes Calvijnschool
- JOZ
- Judoclub Krimpenerwaard
- Kangoo Jumps Krimpen
- KDO
- KDV Royal Kids Home
- Ketenregisseur Dementie Capelle/ Krimpen
- Kickboksteam Krimpen
- KindeRdam
- Kinderfysiotherapeut Lek & Yssel
- Kinderfysiotherapie Kuiper & Koning
- Kinderpraktijk Uniek
- KMU
- KOAG
- KOAG
- Kortlandschool
- Kraamzorg De Waarden
- Krimpenerwaard college
- KrimpenWijzer
- Kwadraad
- KZV De Lansingh
- Lelie Zorggroep
- LEV WN
- Libra leefstijlcoaching
- Loket Levensvragen
- L-Vision
- M.C. Kinderplein
- Mamacoach
- MEE
- Mentaal Beter / AllesKits / Opdidakt
- MHCK
- MTK
- My Healthclub
- My Move
- N.R.B.C. Alert (bridge)
- Nimjæ
- NPV - zorg
- Noodfonds (kerken)
- OBS De Groeiplaneet
- OBS Kortland
- One Movement (freerunnen)
- Optisport
- Pameijer
- Pameijer Koploper inclusie
- Pameijer Werkt
- Parnassia Groep
- PCBS De Wegwijzer
- PCBS het Kompas
- PCPO
- PCOB
- Perspectief
- Philadelphia Tricolore
- Politie
- PPD (kerken)
- Promen
- QuaWonen
- Raad van Kerken
- Raad van Kerken/Bijbel Doe Dagen
- Rancuret
- Reddingsbrigade Krimpen
- Regenboognetwerk
- RIOzorg
- RKBS Het Octaaf
- Royal Kids Home Capelle en Krimpen aan den IJssel
- RVKO
- Rudolf Steinerschool
- Samenwerkingsverband aan den IJssel
- Samenwerkingsverband Berséba
- Samenwerkingsverband Koersvo
- Schaakvereniging Krimpen
- Schuldhulpmaatje
- Sebion
- Seniorenplatform
- Sensa Zorg
- Siloah Gehandicaptenzorg (Sirjon)

- Soos Langeland Biljardclub
- St. BlijefGift
- St Hippische Centrum Krimpener waard
- Stg Reformatorische Kinderopvang
- Stichting Belbus Krimpen
- Stichting Distinto
- Stichting Eleos
- Stichting Keramiekatelier de Zwaan
- Stichting Kulan
- Stichting Kracht door Delen
- Stichting Leergeld Hollandsche IJssel
- Stichting Leergeld
- Stichting Reformatorische Kinderopvang
- Streekmuseum
- SVZH
- Synerkri
- Tafeltennisvereniging Trefpunt
- TCK
- Thuiszorg INIS
- Thuiszorg Matilda Nederland B.V.
- TV Langeland
- VCK
- Vegro Verpleegartikelen
- Verloskundigen IJssel en Lek
- Vierstroom
- Vierstroom Hulp Thuis BV
- Vluchtelingenwerk
- Voedselbank Krimpen aan den IJssel
- Voedsel familie
- Voel je Goed Coaching
- Voetbalvereniging DCV
- Voorzet Begeleiding BV
- Vrijwilligers Terminale Zorg
- VTRR (Veilig Thuis)
- VVOGG
- Werkgroep Molukse ouderen St. Uman
- YMCA

- Yogapraktijk de Regenboog
- Youz
- Zero&Sano
- Zonzorg (Stichting Zorg Ondersteuning Nederland)
- Zorg Zorgt
- Zorggroep Krimpen
- Zorgpartners

Regionaal

Gemeenschappelijke regelingen

- Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Rotterdam-Rijnmond (GGD Rotterdam dam Rijnmond)
- Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond
- Gemeenschappelijke Regeling IJsselgemeenten
- Gemeenschappelijke Regeling Promen
- Gemeenschappelijke Regeling Beschermd wonen

Gemeenten

- Rotterdam, o.a. Centrumgemeente voor IZA, Maatschappelijke opvang inclusief vrouwenopvang
- Capelle, o.a. Capelle Krimpen Verbonden

Overig

- CJG Rijnmond
- Convenant Nieuwkomersonderwijs Krimpen Capelle
- Convenant Voor het realiseren van een dementievriendelijke samenleving in de gemeente Krimpen aan den IJssel

Samen op koers

voor een gezond en veerkrachtig Krimpen

Visiedocument Gezond en Sociaal Domein 2025-2030